

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra cestovního ruchu Tábor

Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Obchodní podnikání – cestovní ruch

**Produkt cestovního ruchu v turistickém informačním centru Benešov
Bakalářská práce**

Vedoucí bakalářské práce:
RNDr. Blažena Gehinová

Autor:
Lucie Hejná

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Produkt cestovního ruchu v turistickém informačním centru Benešov“ vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů uvedených v seznamu literatury.

V Táboře, dne 27.8.2007

.....
Lucie Hejná

Poděkování:

Ráda bych touto cestou poděkovala paní RNDr. Blaženě Gehinové za odbornou pomoc a vedení při zpracování bakalářské práce. Současně děkuji paní Ing. Marii Krejčové, vedoucí správy památkového ústavu objektu Konopiště, za poskytnuté informace a ochotu při spolupráci. Rovněž děkuji pracovníkům hradu Český Šternberk a v neposlední řadě pracovníkům informačního centra v Benešově.

OBSAH

1. Úvod.....	6
2. Literární přehled.....	8
3. Metodika práce.....	10
3.1. Analýza sekundárních zdrojů.....	10
3.2. Realizace terénního průzkumu.....	10
4. Charakteristika atraktivit cestovního ruchu Benešovska.....	12
4.1. Geografické vymezení oblasti.....	12
4.2. Analýza složek primární nabídky.....	13
4.2.1. Přírodní potenciál.....	13
4.2.2. Kulturně-historický potenciál.....	17
4.2.3. Kulturně-společenský potenciál.....	19
4.3. Druhy cestovního ruchu.....	21
4.4. Nejvýznamnější města.....	22
4.5. Nejvýznamnější společenské turistické cíle.....	25
4.6. Analýza složek sekundární nabídky.....	30
4.6.1. Turistická suprastruktura.....	30
4.6.2. Turistická infrastruktura.....	31
4.6.3. Všeobecná infrastruktura.....	32
4.7. Organizace cestovního ruchu v regionu.....	34
5. Marketingový výzkum.....	37
5.1. Proces marketingového výzkumu.....	37
5.2. Dotazníkové šetření v turistickém informačním centru.....	38
5.3. Dotazníkové šetření u návštěvníků TIC Benešov.....	41
5.4. Komparace návštěvnosti zámku Konopiště a hradu Český Šternberk.....	49
6. Produkt cestovního ruchu.....	54
6.1. Návrh nového produktu cestovního ruchu – Cyklistický okruh.....	54
6.2. Návrh rozšíření poskytovaných služeb TIC.....	60
7. Závěr.....	62
8. Summary.....	65
9. Seznam literatury.....	66
10. Přílohy.....	68

1. Úvod

Cestovní ruch je významný společensko-ekonomický fenomén z pohledu jednotlivce i společnosti. Jedná se o specifickou formu mechanického pohybu obyvatelstva, jehož rozsah a intenzita roste. Toto mnohostranné odvětví se stává důležitou oblastí podnikatelských příležitostí a zároveň i faktorem rozvoje regionálních celků, národních ekonomik i ekonomiky světové. (11)

Z hlediska přínosů pro českou ekonomiku lze cestovní ruch chápat jako významný zdroj deviz, pracovních příležitostí, prvek restrukturalizace české ekonomiky, prostor pro umístění zahraničních investic, rostoucí oblast osobní spotřeby a současně jako významný potenciální prvek rozvoje regionů. (17)

Mezi silné stránky ČR patří výhodná geografická poloha v centrální části Evropy, rozsáhlé kulturně-historické bohatství, kvantitativně dostatečná ubytovací kapacita a adaptabilní pracovní síla. (6) Značné rezervy lze spatřovat v aktivním zahraničním cestovním ruchu, kde česká země zatím nedokázala cizím turistům důrazněji nabídnout i jiné zajímavé regionální lokality, kromě lokalit tradičních (Praha, Karlovy Vary, Karlštejn, Krkonoše a další). Nabídka je mnohdy limitována nedostatečnou přípravou kvalitativní úrovně z hlediska materiálního, ale i nedostatečnou přípravou na adekvátní profesionální úroveň, zejména z hlediska prezentace produktu a reklamy. (4)

Ve vyspělých zemích se vytváří společná nabídka produktů, které jsou pro daný region typické, zajišťuje se společná propagace i veškeré služby. Společný přístup a postup podnikatelské sféry a místní správy se někdy označuje jako management destinací. Hledá se tak společná nabídka, která dokáže být pro zákazníka atraktivnější, lépe reaguje na jeho potřeby a přání. Zahraniční zkušenosti jednoznačně ukazují, že tímto postupem se zvyšují synergické efekty místa, příjmy místní správy, ale i jednotlivých podnikatelských subjektů. (3)

Nespornou výhodou turistické oblasti Benešovska je těsná blízkost Prahy a hustá síť drobných stavebních památek zasazených do překrásného krajinného rámce. Oblast je rovněž vhodná pro aktivní dovolenou vzhledem k řece Sázavě, množství sportovních zařízení a turisticky značených tras a cyklotras. Velkou pozornost si zasluhují dvě nejnavštěvovanější památky oblasti, a to státní zámek Konopiště a soukromý hrad Český Šternberk. I přes tento velký potenciál směřuje většina zahraničních turistů do hlavního města Prahy a území tak slouží převážně k jednodenním výletům.

Orgány činné v cestovním ruchu na Benešovsku usilují o prodloužení doby pobytu návštěvníků. Největší zásluhu na propagaci a rozvoji území má společnost Posázaví o.p.s.

Aby mohla oblast větší měrou konkurovat okolním regionům, je nutné orientovat se na vzájemnou spolupráci a zapojení místní správy, podnikatelských subjektů, ale i občanů. Rovněž důležitá je oblast propagace a budování infrastruktury v cestovním ruchu (dále CR).

Autorka práce se zabývá oblastí Benešovska, neboť v tomto regionu žije. Zároveň při své práci využila praktické poznatky získané praxí absolvovanou ve svazku obcí CHOPOS se sídlem v Chotýšanech. Tento subjekt se mimo jiné zabývá rozvojem venkovského CR v mikroregionu CHOPOS, do něhož patří i obec Český Šternberk.

V současné době oblast plně nevyužívá svého potenciálu. Turisté se nejčastěji zdržují na Benešovsku za účelem návštěvy významných kulturních atraktivit. Tato oblast je ovšem bohatá i na krásnou přírodu a venkovský ráz krajiny. Z tohoto důvodu je nezbytné zintenzivnit propagaci regionu jako uceleného komplexu atraktivit CR a tím přilákat do oblasti nový segment návštěvníků.

Součástí bakalářské práce bylo rovněž navržení nového turistického produktu, který by byl součástí nabídky turistického informačního centra Benešov (dále TIC). Aktuální poptávka návštěvníků TIC byla zjištěna dotazníkovým šetřením, které proběhlo v roce 2006. Produkt by mohl sloužit nejen turistům přijíždějícím do regionu, ale i místním občanům. Účelem sestavení nové nabídky turistického produktu a dalších služeb poskytovaných TIC Benešov je prodloužení délky pobytu turistů nejen v řešeném území, ale i celém regionu.

2. Literární přehled

V práci byla využívána řada publikací, které se tematicky věnují problematice marketingového výzkumu, produktu cestovního ruchu, ale i propagační publikace regionu. V rámci literárního přehledu jsou uvedeny pouze klíčové odborné publikace.

V rámci práce byla využita publikace od Alžběty Kiráľové (2000) – Marketing destinace cestovního ruchu k analýze složek primární a sekundární nabídky turistické oblasti Benešovska. V teoretické části bakalářské práce byla využita rovněž publikace Marie Heskové (2006) – Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy, která napomohla pro zpracování kapitoly „Druhy cestovního ruchu“ a „Organizace cestovního ruchu v regionu“. V návrhové části byla využita kapitola zabývající se marketingovým výzkumem z knihy Philipa Kotlera a Garyho Armstronga (2004) – Marketing. Rovněž významnou literaturou v rámci návrhové části byla publikace od Kateřiny Ryglové (2005) zabývající se mimo jiné perspektivními produkty CR, které jsou významné pro rozvoj jednotlivých regionů. Studium ostatních níže uvedených knih napomohlo k vytvoření uceleného pohledu na problematiku CR a marketingového výzkumu.

Ryglová, K. (2005) tvrdí, že „cestovní ruch je významnou součástí české ekonomiky. Stále více roste význam cestovního ruchu na tvorbě hrubého domácího produktu. Velkou příležitostí k dalšímu rozvoji cestovního ruchu v naší republice se jeví podpora vzniku a rozvíjení perspektivních produktů cestovního ruchu. Mezi perspektivní produkty cestovního ruchu je řazena zejména venkovská turistika, kongresová turistika, incentivní turistika např. produkty například kulturní turistika, sportovní turistika, cykloturistika, církevní turistika či pivní turistika.“ (17, str. 56)

Foret, M., Foretová, V. (2001) konstatují, že „je nepochybné, že cestovní ruch přispívá k rozvoji místa (vytváří pracovní a podnikatelské příležitosti, přináší potřebné zejména zahraniční investice, zvyšuje životní úroveň). Na druhé straně však také vyžaduje určitou úroveň služeb, zejména pro volný čas. Neobejde se bez kvalitních ubytovacích a stravovacích zařízení, bez potřebné infrastruktury (komunikace, dopravní dostupnost). Představuje i určité sociální a ekologické hrozby.“ (3, str. 10)

Kotler, P. (2000) uvádí, že „základem každého podnikání je produkt nebo nabídka. Cílem podniku je dosáhnout toho, aby produkty či nabídky odlišil od ostatních a zlepšil způsobem, který přiměje cílový trh, aby je preferoval a dokonce za ně platil i vyšší cenu.“ (8, str. 115)

Palatková, M. (2006) se zmiňuje, že „každá destinace se snaží prodat svoji jedinečnost a postavit své produkty tak, aby byly diferencovány, ať už kvalitou, využitím

jedinečných, například přírodních předpokladů či svou pestrostí od ostatních a uspěly na trhu.“ (13, str. 136)

Kotler, P., Armstrong, G. (2004) uvádí, že cílem marketingového výzkumu je systematické plánování, shromažďování, analýza a vyhodnocování informací, které jsou potřebné pro účinné řešení konkrétních marketingových problémů. (9)

Kirářová, A. (2003) tvrdí, že „nabídku cestovního ruchu je možné rozdělit na primární a sekundární. Komponenty primární nabídky cestovního ruchu jsou utvářejícími podmínkami pro uspokojení potřeb a požadavků návštěvníků destinace; struktura, rozmístění a úroveň sekundární nabídky cestovního ruchu je určujícím faktorem využitelnosti destinace pro aktivity cestovního ruchu.“ (7, str. 16)

Malá, V. (1999) píše, že „nabídka v cestovním ruchu je reprezentována souhrnem všech komponentů nutných k realizaci účasti na cestovním ruchu a k naplnění očekávaných efektů.“ (11, str. 45)

Hesková, M. (2006) zmiňuje, že „produktem cestovního ruchu je vše, co je nabízeno na trhu cestovního ruchu a má schopnost uspokojit potřeby návštěvníků a vytvořit tak komplexní soubor zážitků. Jedná se o soubor hlavně služeb, které produkuje a nabízí cílové místo (primární nabídka) a podniky a instituce cestovního ruchu (sekundární nabídka). Z ekonomického hlediska je produkt cestovního ruchu souborem volných statků, služeb, zboží a veřejných statků, které jsou předmětem spotřeby účastníků cestovního ruchu.“ (5, str. 96, 97)

3. Metodika práce

Cílem bakalářské práce na téma „Produkt cestovního ruchu v turistickém informačním centru Benešov“ je analyzovat přírodní a společenské turistické cíle na Benešovsku. Poté následuje provedení výzkumu nabídky a poptávky produktů turistického informačního centra se zaměřením na státní zámek Konopiště a Český Šternberk. Na základě marketingového výzkumu je vytvořen nový produkt podle aktuální poptávky.

3.1. Analýza sekundárních zdrojů

Přípravná etapa bakalářské práce zahrnovala úvahu nad její kompozicí. Následoval sběr dat a informací vztahující se k dané problematice. Jednalo se zejména o literaturu tematicky zaměřenou na oblast cestovního ruchu, marketingu a mající vztah k území Benešovska. Vzhledem k tomu, že dostupné písemné zdroje jsou převážně zastaralé, jsou v práci uvedeny pouze časy se neměnicí fakta.

Informace byly získávány vyhledáváním v odpovídajících informačních zdrojích, ale rovněž vlastním terénním výzkumem. Navštíveny byly ústavy - Knihovna katedry cestovního ruchu Jihočeské univerzity v Táboře a Městská knihovna Benešov. Podpůrným zdrojem dat byly aktuální informace nacházející se na internetových stránkách.

Druhá etapa se týká vlastní realizace práce na základě stanovených cílů bakalářské práce. Kapitoly na sebe vzájemně navazují. První tři kapitoly slouží k uvedení tématu, přehledu významných teoretických poznatků vztahujících se k tématu, stanovení cílů a postupu práce. Kapitola číslo 4 se zabývá podrobným popisem regionu Benešovska. Nejprve je oblast vymezena geograficky. Následuje analýza složek primární a sekundární nabídky destinace, shrnutí druhů CR na Benešovsku, vyzdvižení nejvýznamnějších měst a společenských turistických cílů v řešeném území, shrnutí organizací CR působících v regionu. Součástí čtvrté kapitoly je vymezení řešeného území.

3.2. Realizace terénního průzkumu

Terénní seznámení se zkoumaným regionem bylo nezbytné pro hodnocení informací, které vyžadovaly znalost prostředí. Navštíveno bylo Turistické informační centrum v Benešově, Turistické informační centrum v Českém Šternberku, obecně prospěšná společnost Posázaví o.p.s., Městský úřad v Benešově, zámek Konopiště a

Vrchotovy Janovice, soukromý hrad Český Šternberk. Dalším zdrojem informací byly rovněž odpovědi respondentů v dotazníkovém šetření.

Kapitola číslo 5 zahrnuje marketingový výzkum. Šetření proběhlo formou osobního dotazování v TIC Benešov a u jeho návštěvníků. Před vlastním zhodnocením získaných dat došlo k jejich utřídění a k vyřazení dat nepotřebných. Data byla utříděna a jsou v této práci prezentována formou tabulek a grafů. Závěry terénního výzkumu byly využity v kapitole 6 pro sestavení nové nabídky turistických produktů nabízených turistickým informačním centrem Benešov.

Na závěr v 7. kapitole jsou shrnuty důležité poznatky získané touto prací. Kapitola číslo 8, Summary, představuje výstižný přehled o řešeném problému a hlavních výsledcích práce v anglickém jazyce. Na konci je uveden seznam literatury a příloh.

4. Charakteristika atraktivit cestovního ruchu Benešovska

Benešovsko zahrnuje poměrně rozsáhlé území (rozloha okresu 1505 km²) jižně od Prahy ohraničené řekami Sázavou, Vltavou, Želivkou a Blaníci. (46) Počet obyvatel celého okresu Benešov k 1. 1. 2006 činil 93 516 osob. (23) Za příliv turistů Benešovsko vděčí z velké části své blízkosti hlavního města Prahy. Jsou zde k nalezení nejen kulturní památky, ale rovněž legendami opředený vrch Blaník.

4.1. Geografické vymezení oblasti

Benešovsko náleží do Středočeského kraje, který se velikostí, počtem obcí i obyvatel řadí mezi největší kraje České republiky. Okres Benešov sousedí na východě s okresy Kutná Hora a Havlíčkův Brod, na jihu s okresy Pelhřimov a Tábor, na západě s okresem Příbram, na severozápadě s okresem Praha-západ a na severu s okresy Praha-východ a Kolín. (27)

„Benešovský okres je přírodně i turisticky zajímavé území rozkládající se mezi středním tokem Sázavy a Vltavy. Od západu sem zasahuje Středočeská žulová pahorkatina, od východu rulové předpolí Českomoravské vrchoviny. Na jihu hraničí Benešovsko s Táborskem a právě zde se tyčí i nejvyšší vrchol Středočeské pahorkatiny, Javorová skála (723 m n.m.). Mnohem nižším, ale jedním z historicky nejpmátnějších vrchů je Blaník (638 m n.m.), podle něhož se zdejší kraj nazývá Podblanickem. Uprostřed rozsáhlého údolí, jež dostalo název Český Merán, leží dvojměstí Sedlec-Prčice, známé tradičními dálkovými pochody. Severněji položené Voticko pro drsnější podnebí dostalo svůj název Česká Sibiř. Na východě končí Podblanicko u říční přehradní nádrže Želivky, jejíž voda zásobuje mimo několika dalších měst i Prahu.“ (38)

Na území Středočeského kraje existuje přes 110 mikroregionů, mezi které jsou započítány jak svazky obcí, tak sdružení obcí, které byly založeny podle Občanského zákoníku. (27) Okres Benešov tvoří mikroregiony Benešov a okolí, Posázaví, Džbány, Podblanicko, Voticko, Týnecko, Želivka, Ladův kraj, Chopos, Čertova hrbatina. (34) Mezi jednotlivými mikroregiony dochází ke spolupráci, neboť působnost jednotlivých obcí sahá mnohdy i do několika mikroregionů. Z územního členění je za turistickou oblast Benešovsko považován bývalý okres Benešov.

„Různorodá a členitá krajina umístěná na dosah z Prahy přímo vybízí k turistice. Romantická řeka Sázava se podílela na vzniku tramského hnutí už ve 30. letech minulého

století. Movitým Pražanům poskytla lákavé lokality na stavbu letních sídel, méně movitým pak prostor k jednodenním výletům známou lokálkou „Posázavský pacifik“. Benešovsku se nevyhnul ani chalupářský boom v 60. a 70. letech 20. století. Oživil kraj a mnohdy zachránil vzácné objekty lidové architektury.“ (46)

4.2. Analýza složek primární nabídky

„Primární nabídka cestovního ruchu zahrnuje základní složky produktu „destinace cestovního ruchu“, a to přírodní, kulturně-historický a kulturně-společenský potenciál.“ (7, str. 40)

4.2.1. Přírodní potenciál

„Vhodné přírodní prostředí je jednou ze základních složek produktu a poukazuje na možnou funkci destinace z hlediska cestovního ruchu.“ (7, str. 40)

„Přírodní potenciál destinace představuje soubor podmínek, které jsou významným činitelem a vnějším motivačním faktorem determinujícím účast na cestovním ruchu. Patří k rozhodujícím činitelům rozvoje cestovního ruchu v destinaci.“ (7, str. 40, 41)

Geologické poměry

Stamilióny let trvajícím geologickým vývojem podmínil vznik členitosti zdejší krajiny. Nejstarší zde doložené geologické útvary pocházejí ze starohor. Mezi tyto útvary patří též české moldanubikum (stáří asi 1,8 – 1 miliarda let), tedy komplex usazených a vulkanických hornin. (15)

Na počátku prvohor (asi před 520 milióny let) pokrývalo střední Čechy moře a lze předpokládat, že alespoň částečně zasahovalo i na území dnešního okresu Benešov. V severní a západní části okresu se nalézají izolované okrsky vrstev z doby starohor a starších prvohor. Koncem prvohor (asi před 300 milióny let) nastala rozsáhlá horotvorná činnost, která byla zakončena pronikáním hlubinných vyvřelin do svrchních částí zemské kůry. Od konce prvohor je území benešovského okresu souší. (15)

V druhohorách (asi před 185 - 60 milióny let) pohyby zemské kůry obnovily zlomy blanické brázdy a vznikly kotliny voticko-bystřická, benešovská a sedlecká. V průběhu třetihor a čtvrtohor se dále vlivem výkyvů v podnebí modeloval povrch. (15)

Harmonická krajina na Benešovsku poskytuje turistům návrat k přírodě a odpočinek od každodenního života.

Klimatické poměry

„Klimaticky náleží téměř celý okres do oblasti mírně teplé, vyznačující se dlouhým teplým, mírně suchým létem, krátkým přechodným obdobím s mírně teplým jarem i podzimem a krátkou, mírně teplou, velmi suchou zimou s krátkým trváním sněhové pokrývky. Roční průměrná teplota se zde pohybuje mezi 7-8 °C. O málo teplejší je malé území v severozápadním cípu okresu a úsek Posázaví mezi Čerčany a ústím Blanice (průměrná roční teplota 8-9 °C). Výrazně studenější oblast je v nejvyšších polohách jižní části okresu, a to v okolí Slavětína, v Miličinské vrchovině mezi Džbány a Mezmem a v jižní části vrchoviny Čertova Břemene, která se nachází na jihozápadní hranici okresu (průměrná roční teplota 6-7 °C). Průměrné roční srážky se většinou pohybují mezi 600-700 mm, v sušší nejzápadnější části okresu mezi 500-600 mm. Ve sledované oblasti převažují západní větry společně s větry vanoucími z jihozápadu a severozápadu.“ (15, str. 24, 25)

Celá oblast vzhledem k průměrným ročním teplotám je méně vhodná pro lyžování. Provozovat lyžování je přesto možné v lyžařském areálu Monínek. V areálu se nachází lyžařský vlek pro děti, který je při nedostatku sněhu uměle zasněžován. Dále se zde provozuje 170 m dlouhá sjezdová trať, která je rovněž zasněžována. Provoz další sjezdové trati dlouhé 350 m je závislý na dostatečné vrstvě přírodního sněhu.

Vodstvo

Převaha vodních toků na benešovském okrese směřuje na sever. Část přirozených hranic okresu tvoří na severozápadě tok Vltavy (Slapská nádrž) a z východu do Vltavy přítékající Sázava. Slapská nádrž (plocha cca 1300 ha) představuje kromě rybářského využití též jedno z nejvýznamnějších center hromadné i individuální rekreace. Přehrada se začala budovat v roce 1949 a v roce 1954 se nádrž začala napouštět. (15)

Celé území vyniká poměrně značným množstvím rybníků, většinou však malé rozlohy. Největším z nich je Podhrázský rybník u Bystřice s rozlohou 48 ha. V minulých stoletích bývalo v této oblasti mnohem větší množství rybníků. Mnoho jich zaniklo během třicetileté války. V současné době se nachází na benešovském okrese téměř 600 rybníků a různých vodních nádrží. (15)

Biologický potenciál

„Biologický potenciál, který dotváří charakter destinace, tvoří fauna a flóra, přičemž zvláštní pozornost je třeba věnovat chráněným územím přírody.“ (7, str. 41)

Fauna

„V celé oblasti žije běžná fauna české kulturní krajiny. Významné jsou výskyty ještěrky zelené na Vltavě, kde byl zjištěn i štír kýlnatý. Některé rybníky jsou významné ornitologicky. Pro drobnou faunu i flóru má značný význam říční fenomén plně rozvinutý v údolí Vltavy, méně rozvinutý pak na Sázavě a Želivce.“ (43, str. 3)

Flóra

Současná vegetace odpovídá mozaikovitě kulturní krajině – pole, louky, hospodářské lesy z nepůvodních dřevin a sady. Původně byla celá oblast pokryta lesy, na severozápadních okrajích s úživnějšími půdami dubohabřinami, jinak kyselými doubravami s různě velkými ostrovy bučin. Dnes se z těchto porostů zachovalo jen několik zbytků. Nejvíce přírodě blízkých porostů, často suťových, se soustřeďuje v kaňonovitých úsecích údolí Vltavy a Sázavy, kde jsou i skály porostlé formacemi ochuzených skalních stepí nebo vřesovin. V údolích se místy zachovaly zbytky olšin a menších mokřadů. (43)

Ochrana přírody

Zásahy člověka do přírodního prostředí ve větší či menší míře mění složení rostlinného pokryvu a zdejších živočišných společenstev. Kromě celkové snahy o udržení krajinných hodnot celého regionu je maximální pozornost věnována nejzachovalejším a nejcennějším územím, která jsou postupně vyhlášována za území chráněná zákonem. Na okrese Benešov se nachází několik typů těchto území. Jediným velkoplošným chráněným územím je chráněná krajinná oblast (CHKO) Blaník, kde je možné normální hospodaření i využívání přírodních zdrojů, ale všechna činnost je řízena a usměrňována v zájmu zachování přírodních hodnot tohoto území. Z maloplošných území se zde nacházejí státní přírodní rezervace (SPR), v kterých je chráněna složka nerostná, rostlinná i živočišná jako celek a není přípustné do ní jakýmkoliv způsobem zasahovat nebo ji ničit. Další formou plošné ochrany jsou chráněná naleziště (CHN), což jsou území menší rozlohy s výskytem vzácných rostlin, živočichů či s jinými vzácnostmi. V rámci celé biocenózy (souboru živých organismů dané lokality) je zde chráněn některý rostlinný či živočišný druh, případně význačný objekt anorganický. V podobě chráněných přírodních výtvarů (CHPV) je zajišťována ochrana nejhodnotnějších stromů, případně význačných geomorfologických jevů. Státem jsou chráněna jako součást významných historických památek i některé parky a zahrady okresu. (15)

Přírodní turistické cíle

Jedinou chráněnou krajinnou oblastí benešovského okresu je CHKO Blaník, která se nachází v jeho jižní části. Jedná se o plošně nejmenší CHKO v České republice. Má zhruba čtvercový půdorys a v jejím středu se tyčí známá hora Velký Blaník. (16) CHKO Blaník byla vyhlášena ministerstvem kultury ČSR dne 29.12.1981. (20) Hlavním důvodem vyhlášení je zachování harmonické, biologicky vyvážené středočeské krajiny s ústřední dominantou bájného Blaníku. Oblastí protéká meandrující řeka Blanice, která je spolu s několika rybníky a okolními vlhkými loukami útočištěm vzácných druhů z rostlinné i živočišné říše. (16)

Pověstí opředený vrch se stal jedním z českých národních symbolů. Známa lidová pověst o Velkém Blaníku praví, že v nitru hory jsou ukryti blaničtí rytíři. Až bude českému národu nejhůře, vyjedou rytíři z hory a osvobodí zemi od nepřátel. (16)

Z turistického hlediska není oblast zatím rovnoměrně využívána. Nejnavštěvovanějším cílem je ovšem legendární Velký Blaník se starou, přesněji řečeno druhou rozhlednou postavenou Klubem českých turistů za 2. světové války v roce 1941 a dosud pečlivě udržovanou občany Louňovic. Naučná stezka Velký Blaník vhodná pro obdivovatele přírodních krás je dlouhá 6 km s 12 zastávkami zaměřenými na přírodu a historii Velkého Blaníku. Oblastí vede rovněž řada cyklostezek. (16)

Mezi maloplošná chráněná území na okrese Benešov patří SPR „Podhrázský rybník“, SPR „Ve Studeném“, CHN „Na Ostrově“, CHN „V Olších“, SPR „Čížov“ a řada dalších. Uvedený stručný nástin přírodních poměrů okresu Benešov ukazuje, že i přes značný vliv člověka na přírodu se i zde ještě zachovala ochránářsky významná místa. (15)

Dendrologicky (z hlediska výskytu dřevin) velmi zajímavá společenstva člověkem uměle vytvořená jsou k nalezení v parcích a zahradách kolem zámků či bývalých šlechtických sídel. V těchto parcích a zahradách lze spatřit kromě našich dřevin i dovezené druhy, pocházející především z oblastí Asie, Severní Ameriky a Středomoří. Zvláštní zmínku zaslouží především konopištský park, který je největším a nejvýznamnějším parkem okresu. V tomto parku mohou návštěvníci obdivovat vhodně skloubenou složku architektonickou, sochařskou i zahradnickou. I přesto, že silné mrazy v několika letech první poloviny tohoto století spolu s následky posledních válečných událostí zničily nebo poškodily řadu vzácných dřevin, zůstává tento park i nyní ve svém jádru jedním z nejkrásnějších parků Evropy. Mezi nejvýznamnější parky na Benešovsku patří i park ve Vlašimi, Vrchetových Janovicích, Smilkově, Jemništi, Ratměřicích. (15)

4.2.2. Kulturně-historický potenciál

Tento potenciál tvoří uměle vytvořené, lokalizované složky produktu. Patří sem ty atraktivita cestovního ruchu, které svou hodnotou přitahují určitý okruh návštěvníků. V této souvislosti jde o hrady a zámky, muzea, skanzeny, rezervace lidové architektury, sakrální památky, městské památkové rezervace, národně-historické památky, zábavní a tematické parky. (7)

Zámky

Každé místo (locus) má vlastní duši (loci). Pozitivní genius loci motivuje návštěvníky k opakované návštěvě. Kouzlo, osobitost, jedinečnost, krásu a atmosféru zámků na Benešovsku utváří mnoho faktorů, z nichž některé nelze ani popsat či postihnout. Mezi nejvýznamnější zámky na Benešovsku patří zámek Konopiště, zámek Jemniště, zámek Vrchotovy Janovice a zámek Vlašim. Státní zámek Konopiště je vzhledem k zaměření práce charakterizován podrobněji v následujících kapitolách.

Zámek Jemniště

Barokní zámek byl vystavěn v letech 1720-1725. Roku 1868 zakoupil panství Zdeněk hrabě Sternberg, majitel nedalekého panství Český Šternberk. Sternbergové vlastnili Jemniště až do roku 1943. Po druhé světové válce bylo Jemniště zabráno státem a do rukou Sternbergů se zámek s velkostatkem navrátil až roku 1995. Současným majitelem Jemniště je Jiří Sternberg, který se svou rodinou obývá levé křídlo zámku a usilovně pracuje na jeho zvelebení. (2)

Zámek nabízí pořádání firemních a společenských akcí pro 300 až 500 osob, svateb, zábavných programů, koncertů a ubytování ve třech krásně zařízených historických apartmánech s polopenzí. Mezi nabízené doplňkové služby patří zajištění květinové výzdoby, základní audiovizuální techniky či některých služeb subdodavately, například projížděk kočárem. (24)

V areálu zámku Jemniště na zámeckém nádvoří probíhají od roku 2002 za finanční podpory Středočeského krajského úřadu po celé prázdniny divadelní představení v rámci Divadelního léta. Organizátorem Divadelního léta je svazek obcí CHOPOS. Představení ve formě pohádek jsou vhodná nejen pro rodiny s dětmi. (34)

Zámek Vrchotovy Janovice

„Přibližně 6 km severozápadně od Votic leží při Janovickém potoce zámek Vrchotovy Janovice. Nese jméno pánů z Janovic, kteří zde sídlili asi do roku 1400, druhou část jména Janovice získaly podle dalších majitelů.“ (16, str. 172)

„Původní tvrz páni z Říčan koncem 16. století přestavěli na renesanční zámek, který byl v polovině 18. století za Vrtbů barokně přestavěn a asi o 100 let později za Vratislavů z Mitrovic neogoticky upraven. V zámku je umístěno několik samostatných expozic, např. Společnost v Čechách 19. století, České zvonařství či pamětní síň R. M. Rilkeho a K. Krause, kteří tu často pobývali (1913-1923) jako blízcí přátelé majitelky zámku, baronky Sidonie Nádherné. Její ostatky sem byly převezeny z Anglie roku 2000. V blízkosti zámku se rozkládá zámecký park o velikosti asi 17 ha.“ (16, str. 172)

Zámek Vlašim

Původně gotický hrad byl za arcibiskupa Jana Očka přestavěn na kastel francouzského typu, z něhož se zachovala jen válcová věž a část severního křídla. Na místě hradu byl na konci 16. století postaven zámek, později barokně přestavěný. Roku 1775 byl u zámku založen anglický park, jeden z největších ve střední Evropě, v němž se nachází romantické stavby ze začátku 19. století, například čínský pavilon, starý hrad či Samson. V parku žije řada chráněných živočichů, především ptačích druhů, a o jeho přírodě a historii se může návštěvník něco dozvědět na naučné stezce Vlašimským zámeckým parkem. Stezka začíná u zámku, končí u Znosimské brány a má 11 zastávek. Do parku a zámku se vstupuje Vlašimskou branou, na níž lze spatřit znaky všech rodů, které ve Vlašimi vládly. Brána je postavena v novogotickém slohu. (16)

V zámku se nachází muzeum Podblanicka, které společně se svými pobočkami v Benešově a zámku Růžkových Lhoticích v roce 2006 zpřístupnilo pět stálých expozic. Mezi významné aktivity muzea Podblanicka v roce 2006 patřilo pořádání či spolupřádání celkově 14 krátkodobých výstav, uspořádání 22 přednášek, 13 koncertů a celé řady kulturně-výchovných akcí, které se setkaly s velkým ohlasem veřejnosti. V roce 2006 navštívilo expozice Muzea Podblanicka celkem 11 677 návštěvníků, kulturně výchovné akce celkem 4 848 návštěvníků. (33)

Hrady

Na okrese Benešov je možné navštívit řadu zaniklých hradů či jejich zřícenin, které v současné době slouží široké veřejnosti jako zdroj poznání historie. Rovněž často

docházelo k přestavbám hradů na zámek. Mezi zaniklé hrady patří například Borovsko, Kavčí hora, Křivsoudov, Malý Blaník. Z významných zřícenin hradů lze jmenovat zříceninu Zlenice, Zbořený Kostelec a Kožlí. (18) Unikátní hrad Český Šternberk je charakterizován v dalších kapitolách.

Muzea

Muzeum je veřejná sbírka umělecky, kulturně-historicky, přírodně a jinak hodnotného materiálu a zároveň vědecký ústav, který tento materiál sbírá, uchovává a trvale veřejně vystavuje. (14)

Na Benešovsku se nachází řada muzeí. Mezi turisticky atraktivní muzea patří Muzeum umění Benešov, Muzeum Podblanicka ve Vlašimi a Expozice Bedřicha Smetany v Čechtích. Z technických památek plní funkci muzea Vojenské technické muzeum Lešany, hvězdárna Vlašim, Motocyklové a technické muzeum Netvořice a Muzeum motocyklů Konopiště. Hvězdárna Vlašim se v současné době kromě vzdělávací a popularizační činnosti podílí na několika pozorovacích programech.

4.2.3. Kulturně-společenský potenciál

Kulturně-společenské, sportovní a jiné akce patří k uměle vytvořeným, organizovaným složkám produktu. V této souvislosti jde především o analýzu veletrhů a výstav, kongresů a symposií, dále hudebních, folklorních a filmových festivalů, ale i sportovních, náboženských a obchodních akcí. (7)

Veletrhy

Veletrh cestovního ruchu je pravidelně pořádaná, obvykle tematicky (nebo i regionálně) komponovaná kontraktační a prodejní výstava produktů cestovního ruchu, zpravidla přístupná i veřejnosti. (14)

Od 11. ledna do 14. ledna 2007 probíhaly paralelně v Brněnském veletržním výstavišti mezinárodní veletrhy cestovního ruchu GO a Regiontour Brno. Účast Středočeského kraje na veletrhu Regiontour Brno se nesla v duchu představení středních Čech jakožto turisticky atraktivní oblasti, seznámení veřejnosti s dalšími plány a investicemi, ale také jako inspirace a jedinečné možnosti porovnání vzájemných zkušeností. Jednotlivé regiony středních Čech se představily v prstencovitém uspořádání. (47) Na prezentaci středních Čech v Brně se spolupodílelo i turistické informační centrum

Benešov. TIC Benešov se rovněž účastnilo již 16. ročníku největšího veletrhu cestovního ruchu ve střední Evropě na Výstavišti v Praze – Holešovicích, nazvaném Holiday World 2007. Holiday World se konal od 15. do 18. února 2007. Pracovníci TIC Benešov hodnotí umístění informačního stánku Středočeského kraje oproti předcházejícímu ročníku pozitivně. Stánek byl umístěn hned při vstupu na výstaviště.

Hudební festivaly

Velké oblibě se těší hudební festival Jaro Josefa Suka v Benešově, Podblanický hudební podzim, Folkový kvítek a koncert RÁDIA BLANÍK v Přírodním divadle na Konopišti. (42) Mnoho hudebních příznivců si našel rovněž festival Sázavafest, jehož název je spojen s řekou Sázavou. Z původní jednodenní akce v roce 2001 v městě Týnec nad Sázavou s jedním podiem a kapacitou 1800 lidí se postupně přirozeným vývojem stal Sázavafest renomovaným čtyřdenním programem až na šesti scénách. Festival proslavil město Sázava, kde probíhal celkem pětkrát. Sedmý ročník festivalu se koná v malebném podzámčí zámku Kácov. (35)

Společenské turistické cíle

Mezi akce zaměřené na tradice ve městě Benešov patří Jarmark a Májové slavnosti pořádané vždy 1. května. Kulturně společenská akce Májové slavnosti se vždy 1. května koná ve Vlašimském parku. V dubnu 2006 se uskutečnil již 29. ročník turistického pochodu Posázavím – Krajem Svatopluka Čecha, který začínal v Týnci nad Sázavou u Bisportu. (42)

Celé prázdniny v roce 2006 se konala v areálu zámku Jemniště divadelní představení pro děti i dospělé pod názvem Divadelní léto na zámku Jemniště. Mezi významné akce v roce 2006 na zámku Konopiště patřila výstava Následníci habsburského trůnu, slavnostní otevření nové naučné stezky Lesní stezka Ferdinanda d'Este a dobrovolná akce Clean up (Uklidme svět), přesněji se jedná o tradiční úklid části Konopišťského parku od nečistot a odpadků. (42)

Od roku 1989 se každoročně konají v Louňovicích pod Blaníkem Svatováclavské slavnosti, kdy na svátek Václava sjíždí z Velkého Blaníku na bílém koni Svatý Václav s doprovodem svých vojáků na louňovické náměstí, kde se konají vlastní oslavy.

4.3. Druhy cestovního ruchu

Na Benešovsku jsou podmínky vhodné pro rekreační cestovní ruch, kulturní a sportovní cestovní ruch. V menší míře se v oblasti vyskytuje rybářský cestovní ruch. Vzhledem k harmonické krajině by bylo vhodné zavedení stimulačního cestovního ruchu. Pojem stimulační cestovní ruch označuje cestování s cílem stimulovat zaměstnance k motivaci pracovního výkonu.

Rekreační cestovní ruch je druh cestovního ruchu, pro který je charakteristický pasivní, ale i aktivní odpočinek ve vhodném přírodním prostředí s cílem obnovy fyzických a psychických sil. Má podobu individuální nebo rodinné rekreace, kterou si účastníci organizují sami ve vlastních nebo pronajatých zařízeních, nebo organizovanou formou ve veřejnosti přístupných zařízeních cestovního ruchu. Vzhledem k zhoršujícímu se životnímu prostředí začíná růst jeho význam. Hlavním pozitivem tohoto druhu cestovního ruchu je blahodárny vliv na organismus a duševní pohodu člověka. (5)

V oblasti převažují rodinné rekreace organizované zpravidla individuálně. Češi obecně milují chataření a chalupaření, které je na Benešovsku velmi rozšířené. Oblíbená je též dovolená u vodní nádrže Živohošť.

Kulturní cestovní ruch umožňuje uspokojování duchovních potřeb lidí, kteří jsou motivováni možnostmi poznávání kulturního dědictví, kultury a způsobu života rezidentů navštívených cílových míst, možnostmi zábavy a rozptýlení. Představuje symbiózu vzdělávání a účelného trávení volného času, jeho účastníci jsou obeznámeni nejen s historií a kulturou vlastního a ostatních národů, ale i sociální a ekonomickou situací navštíveného místa. (5)

Silnou stránkou kulturního sektoru na Benešovsku je bohaté kulturní a historické dědictví, ztělesněné především ve velkém množství památek a jejich přirozeném integrování v rámci kulturní krajiny. Rovněž nespornou výhodou je uspokojující stavebně-technický stav kulturních památek. Nejvýznamnější a nejnavštěvovanější památky jsou státní zámek Konopiště a soukromý hrad Český Šternberk. Zájem turistů se soustředí rovněž na zámky Vlašim, Jemniště a Vrchotovy Janovice. Mezi významná muzea na Benešovsku patří muzeum Podlanicka v Benešově, městské muzeum motocyklů Netvořice a vojenské muzeum Lešany.

Sportovní cestovní ruch lze charakterizovat jako pobyt ve vhodném přírodním prostředí s aktivním vykonáváním různých sportovních činností. Vykonávání sportovních

aktivit je závislé na ročním období. Pohybové a sportovní aktivity mimo zvyšování fyzické zdatnosti působí i na rozvíjení morálních a volních vlastností člověka. (5)

V letním období se těší velké oblibě koupání a plavání na koupalištích a v Slapské nádrži, míčové hry, tenis, pro náročnější golf v Tvoršovicích. Areál Golfového Resortu Konopiště v Tvoršovicích se výborně hodí pro individuální trénink nebo výuku golfu s profesionálními trenéry. Chloubou resortu jsou dvě 18-jamková mistrovská hřiště. Milovníci hypoturistiky mohou obdivovat malebnou přírodu z koňského hřbetu například na farmě Prak nedaleko Českého Šternberka či v hřebčíně Favory u Netvořic. V zimní sezóně je možné lyžovat v rekreačním zařízení Monínece.

4.4. Nejvýznamnější města

K přirozeným centřům cestovního ruchu na Benešovsku patří města Benešov, Sázava, Týnec nad Sázavou a Vlašim. Jedná se o města, v jejichž blízkosti se zpravidla nachází významná pamětihodnost, malebná příroda či možnost sportovního vyžití.

Benešov

„Město Benešov leží necelých čtyřicet kilometrů jihovýchodně od Prahy v kraji mezi řekou Sázavou a bájnou horou Blaník. Jeho výhodná poloha na dopravních tepnách nedaleko hlavního města a atraktivní přírodní i kulturní prostředí jej předurčují stát se lákavým střediskem obchodu a cestovního ruchu.“ (39)

Historie města započala již ve druhé polovině 11. století, kdy byla založena na vyvýšenině, zvané později Karlov, první osada s kostelíkem. V 2. polovině 13. století patřilo panství Tomáši z Benešova, který se po smrti Přemysla Otakara II. stal nekorunovaným vládcem země. Ten dal nedaleko Benešova vybudovat sídlo postavené podle vzoru francouzských kastelů, dnešní zámek Konopiště. (1) V roce 1327, již jako městys, získali Benešov s celým konopištským panstvím Šternberkové, z jejichž erbu je odvozen městský znak – zlatá osmicípá hvězda v modrém poli. (39)

„Konec 19. a počátek 20. století znamenal pro Benešov poslední a nejvýznamnější změnu šlechtických majitelů. Zámek Konopiště koupil následník habsburského trůnu František Ferdinand Rakouský – d'Este, který vtiskl dnešní podobu jeho interiéřům, zevnějšku i parku. Konopištský lesopark láká k procházkám v každé roční době a expozice zámeckých sbírek, stejně jako sbírky Muzea umění 20. století a pobočky Muzea

Podblanicka (obě umístěné v památkově chráněném secesním domě na Malém náměstí) přitahují pozornost velkého množství zahraničních i tuzemských turistů.“ (39)

K historickým památkám města Benešov patří zejména trosky presbytáře kostela bývalého minoritského kláštera, piaristická kolej s kostelem svaté Anny, ale i secesní budova Muzea umění a Muzea Benešovska, kde se mohou turisté seznámit s dějinami Benešovska a expozicí pro milovníky moderního umění.

Ke kulturním zařízením náleží, vedle městské knihovny, také Městské kulturní středisko, které organizuje řadu kulturních akcí nejen v divadelním sále Hotelu Pošta, ale i v přírodním divadle v Konopiště. V současnosti je Benešov živým hospodářským i kulturním centrem regionu. Rozvinutá obchodní síť je doplněna poměrně bohatou nabídkou služeb včetně možností stravovacích a ubytovacích. Město nabízí i sportovní vyžití. Jsou zde vybudovány tenisové kurty, plavecké bazény, městem vede i nová cyklistická trasa, která je dále napojena na trasu posázavskou.

Informační centrum Benešov se nachází na Malém náměstí. Je zde možné získat informace o městě a blízkém okolí, ale i o vlakovém spojení. Město je v turistické příručce Benešov vydané Městem Benešov nazýváno jako „Město piaristické vzdělanosti a kultury“ a „Krajem rekreace a turistiky“.

Mezi nejvýznamnější turistické cíle v okolí města patří zámek Konopiště, nedaleké Měsíční údolí vhodné pro příjemnou procházku a západně ležící Neštětická hora. Na vrcholu Neštětické hory (dosahující výšky 536 m) stojí malá rozhledna z roku 1927, která však kvůli vzrostlým stromům neposkytuje téměř žádný výhled. (16)

Sázava

Město Sázava ležící při stejnojmenné řece jihovýchodně od Prahy vzniklo jako poddanská osada místního benediktinského kláštera. Ten kolem roku 1302 založil kníže Oldřich jako čtvrtý nejstarší mužský klášter v Čechách, údajně na podnět poustevníka Prokopa, později svatořečeného. Klášter se od ostatních lišil v tom, že rozvíjel slovanskou liturgii, která však byla roku 1097 zakázána. (16)

„Nejmodernější částí Sázavy je sídliště u skláren Kavalier a.s. V roce 1999 zde bylo vystavěno nové náměstí Voskovce a Wericha. V jeho blízkosti se nalézají všechny důležité instituce a obchody. Komplex skláren Kavalier a.s. představuje průmyslovou část města. Vyrábí se zde technické a varné sklo značky Simax.“ (29)

Sázava má dobré vlakové a autobusové spojení do Prahy, jezdí sem Pražská integrovaná doprava. Dobré spojení je i do Benešova a Uhlířských Janovic. Sázava je

východním bodem pro vycházky nebo vyjížděky do krásného a zajímavého okolí, například na východ zřícenina hradu Talmberk, Rataje nad Sázavou, Český Šternberk nebo na západ Stříbrná Skalice, Komorní Hrádek, Stará Dubá nebo Kouřim na sever či Vlašim a Blaník na jih. (29)

Týnec nad Sázavou

Přibližně 8 km severozápadně od města Benešov leží v malebném údolí řeky Sázavy městečko Týnec nad Sázavou, jehož jméno prozrazuje, že v dávných dobách zde stávala osada zatýněná, tj. opevněná. Na ostrohu nad levým břehem Sázavy již od 11. století stávala románská rotunda se sídelním objektem kúlové konstrukce. Na jeho místě vznikl na přelomu 12. a 13. století kamenný románský palác a později i obranná hranolová věž a opevnění. Zřejmě se jednalo o přemyslovské sídlo, jehož účelem byla ochrana obchodní stezky vedoucí podél Sázavy. V současnosti je objekt hradu zrekonstruován a v novém křídle paláce se nachází muzeum s archeologickými nálezy a s expozicí keramiky. (16)

Severně od centra města se nachází místní část Zbořený Kostelec, kde se nad pravým břehem Sázavy tyčí rozsáhlá zřícenina hradu, dříve nazývaného Kostelec nad Sázavou. Původně královský hrad byl postaven ve 14. století. Z kdysi mohutného hradu se dochovalo jen vysoké zdivo, zbytky brány a obytných budov a dolní část okrouhlé věže na skále nad řekou. Z parkoviště pod hradem vede vzhůru naučná stezka Zbořený Kostelec, která má 5 zastávek a kromě historie hradu poskytuje informace i o zdejší přírodní rezervaci Čížov. Od zříceniny je pěkný výhled na údolí Sázavy. (16)

Pro svoji historii a polohu se stal Týnec vyhledávaným místem turistů, milovníků historie a vodáků. Milovníkům sportu nabízí své služby vodácké a turistické centrum Bisport s půjčovnou lodí a jízdních kol. Zájemci mohou kromě klasické půjčovny využít zajištění jednodenních, víkendových i týdenních výletů, které kromě potřebného vybavení a trasy výletu zahrnuje i dopravu vybavení, jeho pojištění, případně i doprovod průvodce a výcvik. Kromě řeky Sázavy mohou přitom vodáci zvolit trasy na Lužnici, Berounce, Vltavě, Ohři či Otavě. (19)

Vlašim

V předhůří Českomoravské vrchoviny leží v mírně kopcovité krajině na řece Blanici město Vlašim. Podle nepodložených historických pramenů jej založili příslušníci

rodu Vlastislaviců. První písemná zmínka pochází z roku 1318, kdy na území města stál hrad a kostel. (16)

Vlašim je přirozeným východiskem pro výlety do okolní pěkné krajiny, například do údolí Blanice či na Blaník. (16) Zachovalost okolní krajiny spočívá v absenci velikých průmyslových gigantů. Vyskytuje se zde mnoho vzácných druhů flóry a fauny. (30)

4.5. Nejvýznamnější společenské turistické cíle

V popředí zájmu domácích i zahraničních turistů jsou jednoznačně historické památky Konopiště a Český Šternberk. Z tohoto důvodu je další část práce zaměřena na zvolený úsek na Benešovsku, který tyto dvě významné památky zahrnuje. Jedná se o oblast ohraničenou na západě obcí Neveklov, na východě obcí Český Šternberk. Kromě města Benešov zahrnuje území již jen menší obce. Vzdálenost mezi hraničními body je zhruba 37 kilometrů. Ze severu je oblast ohraničena obcemi Václavice, Benešov se státním zámek Konopiště, Bedřč, Soběhrdy, Kozmice a Ostředek. Z jihu lze oblast vymezit obcemi Divišov, Struhařov, Líšno. (41)

Státní zámek Konopiště

Dle Nařízení vlády č. 132/2001 Sb. ze dne 28. března 2001 o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky byl státní zámek Konopiště prohlášen za národní kulturní památku. Toto nařízení nabylo účinnosti 1. ledna 2002. (31)

Historie zámku

„Zámek Konopiště, který se nachází necelé 2 kilometry od Benešova, založil v osmdesátých letech 13. století biskup Tobiáš z Benešova, tehdy jeden z nejmocnějších mužů království. Vznikl jako hrad francouzského typu se sedmi okrouhlými věžemi, z nichž každá byla přístupná jen z vyšších pater a byla tak samostatnou pevností. Přesto byl hrad za válek mezi králem Jiřím z Poděbrad a panskou jednotou po osmnáctiměsíčním obléhání dobyt.“ (16, str. 159)

Konopišťská pevnost připadla v roce 1327 po vymření rodu Benešoviců Zdeslavovi ze Šternberka a v rukou tohoto rodu pak zdejší panství zůstalo více než 275 let, až do počátku 17. století. Od 17. až do konce 19. století se na Konopišti vystřídalo několik majitelů: Hodějovští z Hodějova, krátce Albrecht z Valdštejna, Michnové z Vacínova, Ludvíkové ze Sitzendorfu, Přehorovští z Kvasejovic, Vrtbové z Vrtby a Lobkovicové. (40)

Hrad prodělal několik přestaveb, až získal na počátku 17. století vzhled renesančního zámku, stále ovšem respektujícího půdorys a hmotu staršího zámku. (2) Za Vrtbů se přeměnila původně středověká pevnost Konopiště na pohodlnou a honosnou barokní panskou rezidenci. V letech 1725 až 1727 byla za Vrtbů postavena brána se sochami Marta a Bellony z dílny Matyáše Bernarda Brauna podle návrhů Františka Maxmiliána Kaňky a padací most byl nahrazen mostem zděným. V dalších letech byla odstraněna jedna věž a čtyři věže byly sníženy do výše budov. (16)

„Nejvýznamnější přestavba, při níž se hrad proměnil v dnešní zámek, přišla s novým majitelem po roce 1887, kdy hrad zakoupil František Ferdinand d'Este. Ten sem přemístil také velké sbírky zbraní, obrazů, plastik a loveckých trofejí, které jsou dnes jedním z hlavních magnetů přitahujících návštěvníky zámku. V téže době byly také zbourány všechny hospodářské budovy z okolí zámku a na jejich místě vznikl rozsáhlý park s cizokrajnými dřevinami, jehož nejzajímavější částí je známá Růžová zahrada. František Ferdinand d'Este byl vášnivým lovcem a střelcem a jednu ze stájí nechal upravit na střelnici, která patří k nejpozoruhodnějším částem zámku.“ (16, str. 159)

František Ferdinand d'Este, následník rakousko-uherského trůnu, se stal nejslavnějším vlastníkem Konopiště rovněž pro morganatický sňatek s hraběnkou Chotkovou. (2) 28. června 1914 byl na něho a jeho choť spáchán srbskými teroristy atentát. Oba byli na místě mrtví. Atentát se stal záminkou k tomu, aby měsíc po atentátu vyhlásilo Rakousko-Uhersko Srbsku válku. (40)

Bezprostředně po sarajevském atentátu byly všechny stavební práce na Konopišti pozastaveny. Konopištské panství přešlo na arcivévodovy dědice Hohenbergu a bylo spravováno Ústředním ředitelstvím hohensberských statků. V roce 1921 došlo k zestátnění zámku Konopiště. (40)

V roce 1941 bylo Konopiště připojeno k velkému cvičebnímu prostoru jednotek SS na Benešovsku a Neveklovsku. Zámek se stal sídlem štábu jednotek SS. Konopištský zámek v roce 1945 znovu přešel do majetku československého státu. V současnosti je ve správě Památkového ústavu středních Čech v Praze. (40)

Současnost zámku

Koncem roku 2006 podala pravnučka Františka Ferdinanda, Sofie z Hohenbergu, určovací žalobu o navrácení majetku včetně zámku u Okresního soudu v Benešově. Složitý spor, který si české soudy možná budou předhazovat roky, skončí pravděpodobně u Ústavního soudu a ještě pravděpodobněji ve Štrasburku. František Ferdinand se musel

zavázat, že jeho děti nebudou usilovat o císařskou korunu, zřeknou se všech výhod a titulů a také nebudou užívat jména Habsburk. Dostali ostatně jiné jméno: Hohenbergové. Tuto dávnou nespravedlnost se snaží Sofie z Hohenbergu změnit ve výhodu. Jestliže totiž děti Františka Ferdinanda nebyly Habsburkové, neměl jim být po pádu Rakouska-Uherska ani zabaven rodový majetek, jak bylo na mezinárodní konferenci po konci první světové války rozhodnuto. (45)

Prohlídkové okruhy

„Rozsáhlost interiérů konopištského zámku, bohatost jejich vybavení a velká návštěvnost si vynutily rozdělení prohlídkové trasy na tři samostatné okruhy, k nimž se jako další nabídka pro zájemce druží dva oddělené prostory se speciální expoziční náplní.“ (40, str. 26)

První prohlídkový okruh zahrnuje reprezentační salóny, které za arcivévodý Františka Ferdinanda sloužily oficiálním společenským účelům. Zaujímá celé první patro jižního křídla zámku. Jejich dnešní názvy patrně vyjadřují původní určení jednotlivých místností: Přijímací salón, Sloupový salón, Růžový salón, Malá pracovna, Velká slavnostní jídelna, Přípravná. Východní místnosti tohoto křídla se nazývají Vilémova ložnice, Tirpitzova ložnice, Tirpitzův salón, Vilémův salón. Ve všech těchto prostorech je kvalitní, byť různorodé umělecké a uměleckořemeslné zařízení, které z nich činí důstojné, i když poněkud ponuré interiéry. V dlouhé chodbě souběžné s těmito salóny je podstatná část sbírky loveckých trofejí Františka Ferdinanda. (40)

Druhý prohlídkový okruh v severním křídle zámku má dvě relativně samostatné části. V západní části je návštěvníkům přístupné první patro, kde je Zámecká knihovna a velký Pánský, tzv. Kuřácký salón, k němuž se přimyká malý, intimní kabinet, upravený v orientálním stylu a označovaný jako Harém. Ve východní části severního křídla se mimo jiné nachází apartmá korunního prince Rudolfa. Dále prohlídkový okruh zahrnuje zámeckou kapli. Druhé patro této části zámku je vyhrazeno dominantně celé expozice, estovské sbírce zbraní. (40)

Třetí prohlídkový okruh je vyhrazen speciálním zájemcům, kteří chtějí blíže poznat soukromý život arcivévodý Františka Ferdinanda a jeho rodiny. Všech patnáct místností ve druhém patře jižního křídla zámku, nad reprezentačními salóny, sloužilo jako privátní byt následníka trůnu, jeho choti Žofie Chotkové a jejich dětí. Ve všech místnostech jsou vystaveny zarámované fotografie a předměty spojené s životem a smrtí Františka Ferdinanda a jeho rodiny. (40)

Naučná stezka „Historie a příroda Konopišťského zámeckého parku“ a zámecký park

Za počátky parku je považována zahradní úprava středověkých opevňovacích valů. Z původní asi 6 ha velké zahrady byl za panování Františka Ferdinanda d'Este byl v letech 1888-1902 vybudován novokrajinařský park o rozloze asi 340 ha. V současné době patří celý areál mezi nejkrásnější, největší a dendrologicky nejcennější parky v České republice. (44)

Samostatný celek parku tvoří Růžová zahrada s palmovým skleníkem, rosariem, alpinem a jezírkem. Při jejím vzniku koncem 19.století zde bylo vysázeno 1500 kusů stromkových a 7000 keřových růží asi v 200 kultivarech. (44)

„V celém parku roste přibližně 224 různých druhů dřevin, z toho 66 druhů jehličnanů a 158 druhů listnáčů. Kostru velkolepého novokrajinařského parku tvoří domácí druhy dřevin, mezi něž byly s citem vysazeny cizokrajné dřeviny.“ (44)

„Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Benešov za finančního přispění Středočeského kraje, Lesů České republiky – Lesního závodu Konopiště, Ministerstva životního prostředí, Města Benešova a firmy Proxima a odborné pomoci znalce parku Mgr. Václava Kovaříka zrealizovala v roce 2003 projekt naučné stezky „Historie a příroda Konopišťského zámeckého parku“.“ (44)

„Variabilní trasa naučné stezky návštěvníka provází po 12ti zastaveních, která se věnují tématům z historie parku, jeho sochařské výzdobě i dendrologickým zvláštěnostem. Návštěvník může zvolit kratší asi 1,5 km dlouhou trasu, která prochází partiemi přilehlými k zámku, zejména krásnými barokními terasami a Růžovou zahradou. Na ni volně navazuje pětikilometrová trasa přes zadní partie přírodně krajinařského parku s tématy o tamních ekosystémech. Aby stezku mohl zhlédnout návštěvník z invalidního vozíčku, byla umístěna zastavení č. 8 a 9 kromě obtížnějšího terénu také u cesty upravené pro vozíčky a kola.“ (44)

Český Šternberk

Český Šternberk je jeden z nejvýznamnějších hradů, spojených s českým šlechtickým rodem, který nese ve znaku zlatou osmicípou hvězdu v modrém poli. Stojí na vysokém ostrohu nad levým břehem Sázavy, 11 km severovýchodně od Vlašimi v okrese Benešov. (1)

Historie a současnost hradu

„Hrad založil kolem roku 1240 významný příslušník rodu Divišovců Zdeslav. Jeho potomkům, užívajícím od té doby predikát ze Šternberka, patří hrad dodnes. Raně

gotickému hradu dominovaly dvě monumentální věže, okrouhlá (zřejmě s břitem) a čtyřhranná. Při nich stál palác a k němu přiléhala kaple. Západní stranu uzavírala mohutná hradba, spojující zmíněné věže. Třetí věž stála snad už v té době na konci ostrohu.“ (2, str. 35)

„Středověká podoba raně gotického hradu je skryta v jádru dnešní stavby, která byla vytvořena několika úpravami. Stavební vývoj sahá od pozdně gotických přestaveb, zdokonalujících obranný systém, až po honosné raně barokní úpravy interiérů pro účely pohodlného obývání.“ (25)

„V zámeckých interiérech se zachovalo hodnotné zařízení, sbírky zbraní, grafických listů ze 17. století a zlatnických miniatur. V Dolním zámku je expozice připomínající přírodovědce Kašpara Šternberka (1761-1838), spoluzakladatele Národního muzea v Praze. Český Šternberk patří k našim nejhodnotnějším a nejstarším hradům šlechtického založení. Tím větší ocenění si zaslouží majitel, který po restituci dále rozšířil a zkvalitnil jeho prohlídkovou trasu.“ (2, str. 35)

Prohlídkový okruh

Prohlídková trasa vede patnácti bohatě zařízenými prostory. Návštěvník prochází rozlehlým rytířským sálem s mnoha cennými artefakty, vzácně vyzdobenou kaplí svatého Šebestiána, žlutým salómem s raně barokní štukaturou zařízeným ve slohu Ludvíka XVI., dámskou komnatou, útulnou knihovnou s několika tisíci svazky, rozlehlou jídelnou, jejíž stěny pokrývá galerie rozměrných portrétů představujících významné příslušníky sternberského rodu. Následuje orientální předsíň a snídaňový pokoj. V pracovně Jiřího Sternberga se nachází obrazový rodokmen v šesti generacích s 63 portréty předků v dobových kostýmech a uniformách. V dalších čtyřech komnatách se návštěvník postupně ocitá ve slohovém prostředí rokoka, biedermeieru, empíru a baroka a obklopuje ho množství stylových uměleckých děl. Lovecký salon zdobí trofeje různých druhů zvěře. Vstupní schodiště pak uzavírá okruh patnácti expozičních místností. (25)

Prohlídka trvá asi 50 minut a může se jí zúčastnit maximálně 50 osob. Kromě českého průvodce je nabízen i průvodce v angličtině, němčině a francouzštině. Samostatně lze shlédnout Hladomornu, což je jižní předsunutá bašta hradu jako součást opevňovacího systému. (25)

Naučná stezka rytíře Jana Kryštofa Šice

Stezku připravili žáci Základní školy Divišov v průběhu roku 2005 ve spolupráci s Obcí Divišov, svazkem obcí CHOPOS a občanským sdružením PODBLANICKEM. Vznikla za podpory Obce Divišov a Ministerstva pro místní rozvoj. (48)

Naučná stezka má celkem 10 zastavení. Vede z Divišova přes kopec Vrcha, osadu Měchnov kolem rybníku Brtničák, hradu Český Šternberk až na návěs obce Český Šternberk a nebo naopak. Návštěvníci se zde dozví mnohé o myslivosti, židovském náboženství, přírodě kolem Divišova, zemědělství nebo hradu Český Šternberk. Celková délka stezky je necelých 7 kilometrů a pěší chůze lze ujít zhruba za 2 až 3 hodiny. Celou stezkou provází postava rytíře Jana Kryštofa Šice z Měchnova, který žil na Divišovsku údajně v první polovině 17. století. Na trase jsou nainstalované lavičky. V Měchnově na návsi je k dispozici stůl a houpačky pro malé děti. V motorestu U rybiček je možné zakoupit oběd nebo svačinu. Další restaurace se nachází v Divišově nebo Českém Šternberku. (48)

Nenáročná trasa je vhodná zejména pro jednodenní výlet rodin s dětmi, vhodná jako doplňkový program pro návštěvníky hradu Český Šternberk. Přesto má stezka spíše regionální význam, neboť návštěvníci z větší dálky dávají přednost návštěvě lukrativnějších památek. Prohlídka hradu Český Šternberk je často kombinována s návštěvou nedalekého zámku Jemniště či Konopiště.

4.6. Analýza složek sekundární nabídky

„Účastník cestovního ruchu přichází do vybrané destinace za účelem uspokojení svých potřeb a požadavků, za účelem splnění určité touhy, snu. Přichází za zážitkem, poznáním, oddechem. Sekundární nabídka cestovního ruchu představuje prostředky ke splnění uvedených tužeb a očekávání. Tvoří ji turistická supra a turistická infrastruktura, všeobecná infrastruktura.“ (7, str. 42)

4.6.1. Turistická suprastruktura

„Turistická suprastruktura, která zahrnuje ubytovací a hostinská zařízení, vytváří podmínky pro využívání primární nabídky cestovního ruchu a dlouhodobý pobyt návštěvníka v destinaci.“ (7, str. 42)

Ubytovací zařízení

Na okrese Benešov se k 31. 12. 2005 nacházelo 66 hromadných ubytovacích zařízení. Průměrná cena za ubytování na okrese v roce 2005 činila 346 Kč. Údaje o počtu hromadných ubytovacích zařízení k 31. 12. 2006 nebyla zatím uveřejněna. Na Benešovsku se nachází několik typů těchto zařízení. Jedná se o hotely, penziony, kempy, chatové osady a turistické ubytovny. Na internetových stránkách jsou uváděny pouze souhrnné údaje hromadných ubytovacích zařízení na okrese Benešov. Zjistit přesný počet ubytovacích zařízení podle výše uvedených typů je možné pouze v rámci celého Středočeského kraje. (23)

V řešeném území se nachází nejvíce ubytovacích zařízení ve městě Benešov, především tříhvězdičkové hotely. Dále jsou zde provozovány cenově dostupnější penziony a ubytovny.

Hostinská zařízení

Ve městech se nachází široká nabídka hostinských zařízení. Nejvíce se jich v řešeném území nachází ve městě Benešov. Jedná se o restaurace, penziony, hospody, stánky rychlého občerstvení, kavárny a cukrárny. Na Malém náměstí je otevřena Muzejní čajovna. Stravování je možné realizovat rovněž v hotelech.

4.6.2. Turistická infrastruktura

Turistickou infrastrukturu tvoří tour operátoři, cestovní kanceláře a agentury, dále místní, regionální a národní informační kanceláře cestovního ruchu, směnárny, sportovně-rekreační zařízení, kulturně-společenská zařízení, rekreační doprava a záchranná služba. (7) Z uvedených složek je blíže v následující práci rozebráno turistické informační centrum a sportovně-rekreační zařízení.

Turistické informační centrum

TIC či středisko je účelové zařízení poskytující v oblasti svého působení (město, region, turistická oblast) komplexní informace o všech službách souvisejících s cestovním ruchem. Je tedy významným článkem praktické propagace města, okolního regionu i státu. TIC svou činností získává nezprostředkovanou zpětnou vazbu v podobě přehledu o potřebách turistů. (37)

V rámci Benešovska působí celkem 7 TIC, které mají právo používat oficiální značení informačních center České centrály cestovního ruchu ČR – CzechTourism. Jedná se

o TIC Benešov, TIC Český Šternberk, TIC Jemniště, TIC Louňovice pod Blaníkem, TIC města Votice a Mikroregionu Džbány, TIC Sedlec-Prčice a TIC Sdružení obcí Neveklovska. Žádné z nich není v současné době členem A.T.I.C. ČR.

Veřejnosti rovněž slouží v regionu 5 informačních center (dále IC) bez označení, a to IC Čerčany, Podblanické IC Vlašim, IC Sázava, informační středisko Týnec nad Sázavou a IC Týnec nad Sázavou. Od konce dubna 2007 bylo nově otevřeno IC Týnec nad Sázavou. Toto IC požádalo o oficiální značení informačních center.

V řešeném území se nachází 2 TIC, a to v Benešově, Českém Šternberku. Tato informační centra jsou propagovány na internetových stránkách spol. Posázaví o.p.s. Mezi informačními centry dochází ke vzájemné spolupráci a výměně zkušeností prostřednictvím obecně prospěšné společnosti Posázaví o.p.s.

Sportovně-rekreační zařízení

Sportovně-rekreační zařízení umožňují návštěvníkům destinace vykonávat sportovně-rekreační aktivity. V této souvislosti jde především o rekreační plochy, rekreační dráhy, sportovní hřiště, zimní stadiony, bazény a ostatní sportovně-rekreační zařízení. (7)

Sportovní zázemí ve městě Benešov je na velmi dobré úrovni. Městské sportovní zařízení Benešov spravuje 2 bazény (krytý plavecký bazén a otevřený venkovní bazén „Bioska“), areál požární nádrže Sladovka vhodný pouze k opalování, zimní stadion, fotbalový stadion, tenisové kurty s umělým povrchem a osvětlením, ale i volně přístupná hřiště (tedy plochu pro skateboard a víceúčelová hřiště). Otevřený venkovní bazén funguje na principu solárního ohřevu. Této skutečnosti je uzpůsobena provozní doba od května do září. Sportovní vyžití v Benešově umožňují rovněž posilovny a fitness centra, které jsou v převažující míře otevřeny každý den. Vymezenou oblastí procházejí rovněž cyklotrasy, například z Benešova do Českého Šternberka. (32)

4.6.3. Všeobecná infrastruktura

„Všeobecná infrastruktura zahrnuje dopravu a dopravní dostupnost, půjčovny automobilů, obchodní síť a síť služeb, technické sítě, zásobování vodou, elektřinou, plynem, likvidaci odpadů.“ (7, str. 45) Všeobecná infrastruktura je v práci rozebrána z úhlu dopravy a dopravní dostupnosti.

Dopravní infrastruktura

„Doprava je jedním ze základních předpokladů rozvoje cestovního ruchu. Překlenuje prostorové rozdíly mezi místem bydliště občana a místem cestovního ruchu, přivádí účastníka k objektům a zařízením cestovního ruchu a vytváří tak možnosti spotřeby v cestovním ruchu.“ (12, str. 19)

Na území Benešovska přijíždí turisté železniční, automobilovou a autobusovou dopravou. Nespornou výhodou je relativně snadná dostupnost z území Benešovska do velkých městských aglomerací v České republice.

Železniční doprava

Železniční doprava v cestovním ruchu zabezpečuje přepravu účastníků železničními osobními vozy. K jejím přednostem patří hromadný charakter, plynulost a bezpečnost. Železniční síť činí tuto přepravu málo závislou na přírodních vlivech. (12)

Téměř celé Benešovsko je pokryto hustou sítí železnic. Nesporný význam železniční dopravy je patrný rovněž z právě probíhající rekonstrukce železniční stanice Benešov u Prahy, která je součástí optimalizace 24 kilometrů dlouhého úseku Benešov u Prahy – Stránčice. Mezi turisticky významné tratě patří Praha – Benešov. Trať Praha – Benešov – Tábor – České Budějovice umožňuje prostřednictvím spěšného vlaku napojení na Linec či Salzburg. Lokální význam mají tratě Benešov – Trhový Štěpánov přes Vlašim, Čerčany – Světlá nad Sázavou. Na trati Praha – Čerčany přes Davle jezdí rovněž výletní Posázavský pacifik.

Silniční doprava

Silniční dopravu v cestovním ruchu tvoří přeprava jeho účastníků silničními dopravními prostředky po pozemních komunikacích. Tyto dopravní prostředky se ve srovnání s ostatními druhy dopravních prostředků vyznačují poměrně malou kapacitou. Předností silniční dopravy jsou výhodná přepravní rychlost, vysoká pohotovost k přepravě a dostupnost míst a středisek cestovního ruchu. Silniční doprava se v cestovním ruchu uskutečňuje dvěma základními formami – autobusovou dopravou a individuální dopravou osobními auty. (12)

Autobusová doprava

„Autobusovou dopravu provozuje více podnikatelských subjektů – dopravní společnosti, cestovní kanceláře, které mají vlastní dopravní prostředky, a řada dalších podnikatelů.“ (12, str. 34)

Na Benešovsku je poměrně kvalitní spojení mezi jednotlivými městy, ale často nedostačuje dopravní spojení do menších obcí. Rovněž existuje nedostatek autobusových spojů z města Benešov na Živohošť k hotelu CKM, kam o letních měsících proudí mnoho mladých lidí za účelem rekreace do autokempu Nová Živohošť.

Automobilová doprava

Mezi nejčastěji volený dopravní prostředek patří automobil. Umožňuje přesun účastníků cestovního ruchu v krátkém čase do cílového místa. Kromě silnic II. a III. třídy je možné využít dálnici D1 spojující dvě největší města země (Praha, Brno) a rychlostní silnici E55. Již přes 70 let se spekuluje nad výstavbou dálnice D3, která by měla snížit současnou zátěž dálnice D1. Dálnice D3 se potýká s řadou problémů, mezi něž patří žaloby odpůrců, nedostatek financí. Vždy stála trochu mimo zájem hlavních vládních priorit. Výstavba bývá často kritizována z důvodu narušení téměř neporušené přírody rekreační oblasti Posázaví, kterou by měla dálnice rovněž procházet. (21)

4.7. Organizace cestovního ruchu v regionu

Podpora rozvoje cestovního ruchu spadá v České republice do kompetence Ministerstva pro místní rozvoj (dále MMR). To dále spolupracuje na řešení specifických cílů s dalšími ministerstvy a celou řadou regionálních sdružení a organizací, s místní správou a samosprávou. (5)

MMR je zřizovatelem státní příspěvkové organizace České centrály cestovního ruchu – CzechTourism. CzechTourism v rámci svého poslání koordinuje státní propagaci cestovního ruchu s aktivitami prováděnými podnikatelskými subjekty a rozvíjí střednědobou a aktuální strategii pro marketing produktů cestovního ruchu. Základním cílem CzechTourismu je propagace ČR jako destinace cestovního ruchu v zahraničí i v ČR. (5)

V rámci regionu Benešov působí Krajský úřad Středočeského kraje, odbor regionálního rozvoje. Usiluje o rozvoj celého regionu ve smyslu principů soudržnosti a trvale udržitelného rozvoje. Oblastí cestovního ruchu se zabývá v Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje z roku 2006 a Programu obnovy venkova. (27)

Hlavním nedostatkem oblasti je chybějící Odbor cestovního ruchu na Městském úřadě Benešov, který by se problematikou CR zabýval komplexně. V Městském úřadu Benešov je zřízen pouze Odbor školství, kultury a památkové péče; dále Odbor výstavby, územního plánování a regionálního rozvoje. Mezi instituce zabývající se hloubkově tematikou cestovního ruchu na Benešovsku patří obecně prospěšné společnosti, svazky obcí a občanská sdružení. V řešeném území má největší zásluhu na rozvoj cestovního ruchu obecně prospěšná společnost Posázaví o.p.s. a svazek obcí CHOPOS.

Mikroregion CHOPOS se rozkládá na okrese Benešov v jeho centrální části mezi Benešovem a Vlašimí. Tento venkovský mikroregion není chápán jako administrativně vymezená jednotka, ale jako dobrovolné sdružení obcí, které usilují o společné řešení problémů. V okrese Benešov byly jednou z prvních obcí, které podnítily vznik takového mikroregionu, Chotýšany, dnes sídlo mikroregionu CHOPOS. První kontakty mezi svazkem obcí CHOPOS, podnikatelskými subjekty a okolními mikroregiony lze datovat od roku 2000. Díky činnosti tohoto svazku se v roce 2001 začala úspěšně rozvíjet spolupráce mezi informačními centry v regionu. V říjnu 2002 byla podepsána zakladatelská smlouva Posázaví, o.p.s. – cílem bylo dát právní formu spolupráci směřující k rozvoji regionu v oblasti cestovního ruchu a vytvořit servisní organizaci pro zaštitění všech rozvojových činností. V roce 2004 tak došlo k oddělení činnosti svazku obcí CHOPOS od činnosti servisní organizace regionu – Posázaví o.p.s. (26)

Obecně prospěšná společnost Posázaví o.p.s., se sídlem na zámku Jemniště, byla založena podpisem zakladatelské smlouvy v říjnu 2003. Zakladateli byly svazek obcí CHOPOS, Bisport spol. s.r.o., Miroslav Němec a občanské sdružení Podblanickem. Společnost byla založena za účelem poskytování obecně prospěšných služeb, jejichž cílem je rozvoj regionu Posázaví. Mezi významné aktivity společnosti patří například rozvoj a propagace regionu Posázaví a jeho turistického potenciálu, vytváření nových forem a možností ekonomického a turistického využití krajiny, koordinace projektů a produktů zaměřených k rozvoji regionu Posázaví, koordinace a rozvoj IC, činnosti spojené se spoluprací s orgány Evropské unie v rámci rozvoje regionu Posázaví a řada dalších. Velmi úspěšné jsou programy Leader ČR a Leader+. (34)

V letech 2004 a 2005 zajistila společnost Posázaví, o.p.s., v rámci Operačního programu rozvoje venkova a multifunkčního zemědělství LEADER+, finanční prostředky na realizaci 44 regionálních projektů. Další 17 projektů má být dokončeno do poloviny roku 2007. Celková suma přerozdělených finančních prostředků přesáhne 23 mil. Kč. Mezi

místními akčními skupinami v České republice se Posázaví o.p.s. zařadilo na první místo, jak v celkové výši získané finanční dotace, tak v množství podporovaných projektů. (28)

V současné době region Posázaví zahrnuje mikroregiony Blaník, Džbány, CHOPOS, Malé Posázaví, Podlanicko a Želivka, města Benešov, Jílové u Prahy a Týnec nad Sázavou a obce Čerčany a Krhanice. Informační centrum Benešov je oficiálně propagováno na webových stránkách této společnosti. Obecně prospěšná společnost hraje významnou roli v rozvoji CR na Benešovsku. (34) Právě prostřednictvím Posázaví o.p.s. je koordinována spolupráce všech subjektů zaměřených na CR. Touto spoluprací jsou vytvářeny předpoklady pro zhodnocení potenciálu regionu.

5. Marketingový výzkum

Marketingový výzkum představuje systematické zkoumání a analýzu různých aspektů trhu, marketingových aktivit vlastních i aktivit konkurence, chování spotřebitelů, distribučních kanálů apod. Podle způsobu provedení se rozděluje na primární a na sekundární výzkum. Často jsou kombinovány různé způsoby a metody marketingového výzkumu. (14)

5.1. Proces marketingového výzkumu

„Každý marketingový výzkum je jedinečný. Je totiž pokaždé ovlivňován jinými faktory, které vyplývají z různorodosti zkoumaných problémů. I přesto v procesu každého výzkumu lze definovat dvě hlavní etapy, které na sebe logicky navazují. Jedná se o etapu přípravy výzkumu a etapu realizace výzkumu.“ (10, str. 70)

Obě etapy v sobě zahrnují několik za sebou následujících kroků, které na sebe navazují, úzce spolu souvisejí a vzájemně se podmiňují. Opomenutí vzájemné závislosti kroků v marketingovém výzkumu může znamenat potíže finanční i faktické. (10)

Přípravná etapa marketingového výzkumu se skládá z definování problému a cíle, orientační analýzy situace, plánu výzkumného projektu. Realizační etapa zahrnuje sběr údajů, zpracování shromážděných údajů, analýzu údajů, interpretaci výsledků výzkumu, závěrečnou zprávu a její prezentaci. (10)

„Metoda dotazování je nejrozšířenější metodou shromažďování primárních dat; je vhodná zejména k získávání popisných informací, např. vědomostí lidí o nějaké skutečnosti, jejich postojů, preferencí či nákupního chování.“ (9, str. 238)

Fáze definování problému je nejdůležitějším a často nejobtížnějším krokem celého procesu marketingového výzkumu. Při jeho definování je nutné identifikovat všechny faktory, které mají na řešený problém vliv. Jedná se tedy o časově velmi náročnou fázi vedoucí k úspoře celkových nákladů. Nalezením hlavního faktoru (faktorů), který určí další směr práce, se rozumí cíl výzkumu. Počet cílů výzkumu musí být přiměřený. Poté je nutné provést analýzu situace, tedy neformální zjišťování dostupných informací pro řešení sledovaného problému. Na ní navazuje plán výzkumného projektu, což je dokument s vypovídací schopností o všech významných činnostech, ke kterým dojde v průběhu celého procesu výzkumu. (10)

Při sběru primárních informací se zpravidla využívá jedna ze tří základních výzkumných metod: pozorování, dotazování a experiment. V práci je zastoupena výzkumná metoda pozorování. Před zahájením analýzy údajů je nutné provést kontrolu a úpravu údajů, tzv. fázi zpracování shromážděných údajů. Teprve poté mohou být údaje zpracovány pomocí výpočetní techniky. Převedením výsledků analýz do závěrů a doporučení nejvhodnějšího řešení zkoumaného problému se provede interpretace údajů. Následná prezentace výsledků je jediným zhmotnělým výsledkem uskutečněného marketingového výzkumu, který jeho zadavatel vnímá. Vzhledem k tomu, že celkové hodnocení zadavatele vychází právě z prezentace výsledků, je nutné k prezentaci přistoupit zodpovědně. Může mít podobu písemnou či ústní. (10)

V rámci bakalářské práce byl využit výzkumný postup vedoucí k získání primárních dat. V přípravné fázi byl definován cíl marketingového výzkumu. Hlavním cílem šetření bylo zjistit, jaká turistická služba či produkt na Benešovsku schází. Zvolena byla metoda dotazníkového šetření v TIC Benešov a u jeho návštěvníků. Dotazníkové šetření formou osobního dotazování proběhlo v TIC v září 2006, u jeho návštěvníků v hlavní turistické sezóně. Závěry dotazníkového šetření byly využity k sestavení nové nabídky turistických produktů nabízených TIC Benešov.

5.2. Dotazníkové šetření v turistickém informačním centru

Marketingový výzkum formou dotazníkového šetření proběhl v TIC Benešov 7. 9. 2006. Dotazník obsahoval 10 otázek, z nichž 8 bylo zadáno Zemědělskou fakultou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Cílem výzkumu bylo zjistit informace o činnosti TIC Benešov, poskytovaných službách, nabízených a plánovaných produktech. Po stanovení cílů byl nutné provést analýzu situace, tzn. stanovit, jaké funkce obecně TIC plní a v čem spočívá náplň činnosti TIC. Poté následovala realizační etapa marketingového výzkumu.

V rámci svého poslání TIC shromažďuje informace a vytváří komplexní databanku CR dané oblasti. Ta obsahuje turistické, kulturní a všeobecné informace o oblasti svého působení. Základní podmínkou tvorby databanky je soustavnost, úplnost a aktuálnost. Formu bezprostředního styku s veřejností a jeho rozsah stanovuje TIC podle individuálních podmínek odpovídajících potřebám CR. Permanentní celoroční informovanost veřejnosti o oblasti svého působení TIC zajišťuje zveřejněním na vlastních, průběžně

aktualizovaných, celoročně dostupných internetových stránkách. TIC může v souladu s platnými právními předpisy při výkonu své činnosti nabízet další služby související s CR. (37)

Hlavní činností TIC je bezplatné poskytování informací veřejnosti. Dále TIC vytváří komplexní databanku CR na základě shromážděných informací při dodržování určitých postupů práce. TIC zajišťuje udržování a doplňování propagačních materiálů určených k volné distribuci v prostorách informační kanceláře a podílí se různou měrou na vydávání propagačních materiálů zaměřených na podporu CR v městě, dané oblasti apod. (37)

Realizační etapa zahrnovala sběr primárních dat prostřednictvím dotazníkového šetření u pracovníků TIC, poté byla data analyzována a zpracována. Výsledky analýz byly převedeny do závěru a doporučení, která by zlepšily úroveň poskytovaných služeb TIC Benešov.

Analýza získaných dat

Zřizovatelem TIC Benešov na Malém náměstí je Městský úřad Benešov. Jeho provozovatelem je ovšem Městská knihovna Benešov. TIC zahájilo svou činnost v září 2000. Jsou zde zaměstnané 2 pracovnice v trvalém pracovním poměru.

Ve sledovaném roce navštívilo TIC Benešov 7 369 turistů, z toho 6 593 tuzemců a 776 cizinců. Tuto statistiku návštěvnosti vedou pracovníci TIC za každého příchozího. V případě příchodu rodiny si pracovníci poznačí všechny osoby ve skupině, což má za důsledek zkreslení této statistiky. Vhodné by proto bylo poznačit si nejen všechny osoby ve skupině, ale rovněž počet těch, kteří skutečně něco vyžadují.

Mezi nejčastěji požadované služby tuzemskými návštěvníky TIC Benešov podle jeho pracovníků patří informace o ubytování, nákup pohledů, informace o památkách, místní rovněž vyžadují informace o dopravních spojích. Zahraniční turisté nejčastěji vyžadují informace o památkách, volnočasových aktivitách a ubytování, nákup pohledů.

V turistické sezóně 2006 měli v TIC Benešov připraveny pro turisty nové produkty ve formě propagačních materiálů. Konkrétně se jednalo o trhací mapu města Benešov, skládací mapu Konopiště, keramickou píšťalku s nápisem Benešov a záložku. TIC rovněž vytváří každoročně kolem deseti vlastních letáků. V případě barevných letáků navrhuji společnosti Posázaví nebo městu, jaké informace by měl tento propagační materiál obsahovat, a podílí se na jeho distribuci. Na rok 2007 je plánována aktualizace nových turistických tras ve spolupráci s Klubem českých turistů.

TIC Benešov poskytuje informace o možnostech ubytování, stravování, kulturních a sportovních akcích, kulturních památkách v Benešově a okolí. TIC rovněž poskytuje

informace o využití volného času, turistických trasách v regionu, vlakových a autobusových spojích. Lze zde zakoupit pohlednice, mapy, regionální publikace, turistické známky Benešova a Konopiště. Další informace o poskytovaných službách TIC Benešov lze získat na oficiálních internetových stránkách obecně prospěšné společnosti Posázaví o.p.s. http://tourist.posazavi.com/cz/article.asp?article_id=105&lang_id=1. Na webové stránce <http://www.posazavi.com> jsou uvedena všechna TIC působící v mikroregionu Posázaví.

Mezi turistické produkty nabízené TIC Benešov patří naučné stezky, cyklotrasy, technické památky, prodej map a suvenýrů. V TIC nepoužívají návštěvnické karty, pouze evidují každou příchozí osobu. Mezi služby neposkytované TIC Benešov patří zajišťování průvodců a zprostředkování služeb. Na požádání jsou ochotni zdarma zprostředkovat například ubytování. Mezi akce zaměřené na tradice patří Jarmark a Majáles.

TIC Benešov nezajišťuje průvodce. Pracovníci TIC zprostředkovávají zdarma ubytování pouze na vyžádání. Spolupráce TIC s ubytovacími a stravovacími zařízeními je bohužel minimální. Některá zařízení pouze sdělí cenu za pokoj, případně přinesou vlastní letáky k rozdávání.

Tabulka č. 1: Otevírací doba TIC Benešov

Měsíce	Pondělí – Pátek	Sobota	Neděle
říjen – květen	8:00 – 17:00	zavřeno	zavřeno
červen – září	9:00 – 12:00, 13:00 – 17:00	9:00 – 13:00	zavřeno

Zdroj: vlastní šetření

Z tabulky je patrné, že v hlavní turistické sezóně mělo TIC Benešov v sobotu velmi krátkou provozní dobu a v neděli bylo zavřeno. Tento nedostatek byl již v roce 2007 odstraněn.

Závěr:

Místní TIC Benešov je významným článkem propagace města Benešov a okolního regionu. Svou činností TIC získává nezprostředkovanou zpětnou vazbu v podobě přehledu o potřebách turistů a návštěvníků Benešovska. Pozitivně je hodnocena snaha TIC o odstranění nedostatků – viz. otevírací doba. Přesto lze vytknout nevýrazné značení TIC. Dále lze doporučit větší spolupráci mezi TIC a podnikatelskými subjekty, které poskytují

ubytovací a stravovací služby. Tento společný postup by tak rozšířil stávající databanku CR o nové informace požadované návštěvníky TIC Benešov.

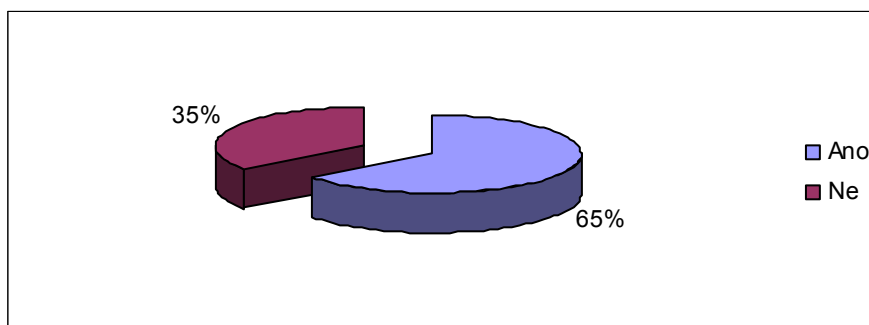
5.3. Dotazníkové šetření u návštěvníků TIC Benešov

Marketingový výzkum formou osobního dotazování probíhal od července do srpna roku 2006 v TIC Benešov, tedy v měsících s nejvyšší návštěvností TIC. Celkově bylo osloveno 208 osob, z toho bylo v rámci výzkumu vyhodnoceno 203 dotazníků. Metodou výběrového šetření byl prostý náhodný výběr, tzn. že do výběrového souboru mohl být zařazen kdokoliv.

Hlavním cílem dotazníkového šetření bylo zjistit, o jaké služby mají návštěvníci TIC Benešov zájem z důvodu sestavení nové nabídky turistických produktů nabízených turistickým informačním centrem. Nově navržený produkt byl vytvořen pro určitou skupinu turistů. Z tohoto důvodu byl dotazník konstruován tak, aby bylo možné zjistit, kdo nejčastěji přijíždí na Benešovsko a z jakého důvodu. Otázky byly řazeny v logickém sledu od obecných ke konkrétním. Samotný dotazník obsahoval 16 otázek, přičemž 10 z nich bylo zadáno právě pro potřeby závěrečné bakalářské práce Zemědělskou fakultou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Celkově se v dotazníku nacházelo 9 otázek uzavřených, 3 polouzavřené a 4 otevřené.

V průběhu realizace dotazníkového šetření byla získávána primární data. Tyto údaje bylo nutné po zaznamenání zkontrolovat, shromáždit a poté zpracovat s pomocí tabulkového procesoru Excel. Při následné analýze údajů byl ke každé otázce vyhotoven graf a formulován závěr.

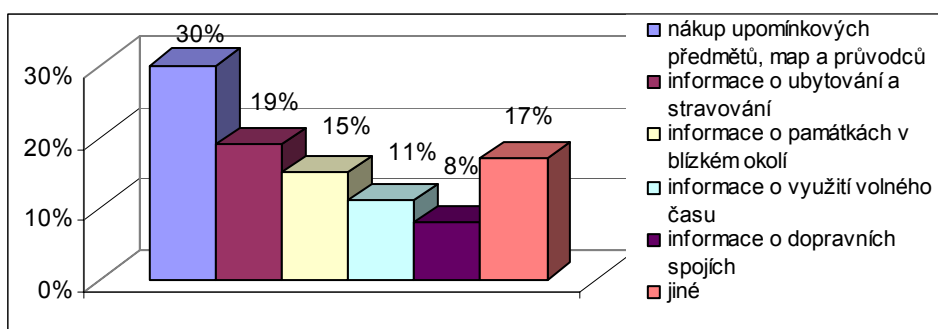
Otázka č. 1: Využíváte při svých turistických cestách služby turistických informačních center?

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Z uskutečněného marketingového výzkumu je patrné, že více než polovina dotázaných (132 respondentů) využívá služeb poskytovaných turistickými informačními centry. Respondenti, kteří odpověděli na tuto filtrační otázku kladně, zodpovídali otázku číslo 2. Zbývajících 71 respondentů odpovědělo záporně a ti přešli na otázku číslo 3.

Otázka č. 2: Které služby využíváte nejčastěji (uved'te 3 nejvíce využívané)

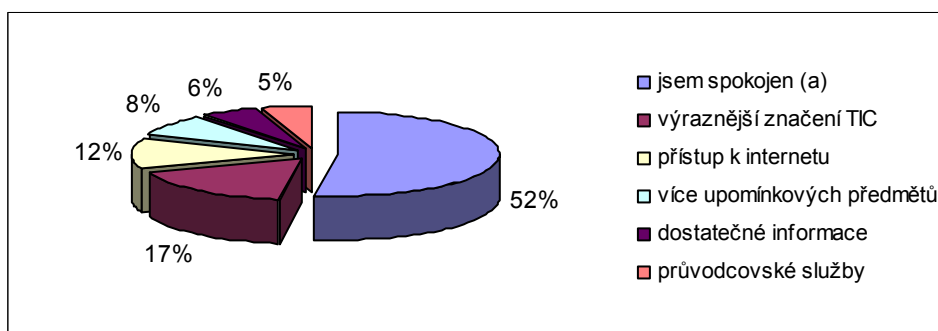

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Dotazovaní v této otevřené otázce byli požádáni o uvedení tří nejvíce využívaných služeb v TIC. Respondenti znalí problematiky TIC odpovídali podle svého uvážení, ale museli dodržet stanovený počet odpovědí. Odpovědi byly poté seříděny do různorodých skupin a následně vyhodnoceny. Do skupiny „jiné“ byly zařazeny méně vyskytované odpovědi, a to: veřejný internet, tipy na výlet, kopírování a služby průvodce.

Nejčastěji návštěvníci vyhledávají TIC za účelem nakoupení upomínkových předmětů, map a průvodců (40 dotazovaných). Druhou početnou skupinou odpovědí je získání informací o ubytování či stravování (25 respondentů). Ze zkoumaného vzorku návštěvníků TIC (132 respondentů) zahrnuje do svých odpovědí informace o památkách v blízkém okolí 20 dotazovaných.

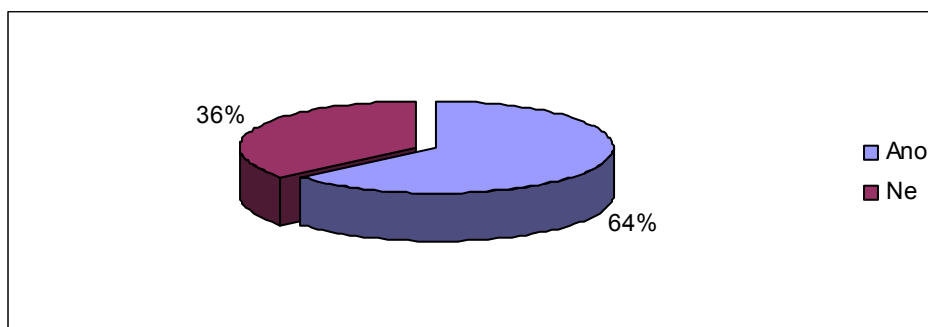
Otázka č. 3: Které služby v TIC Benešov postrádáte?

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Na otevřenou otázku číslo 3 odpovídali již všichni respondenti, neboť byla zaměřena na zhodnocení navštíveného TIC v řešeném území. 52% dotazovaných uvedlo, že je spokojeno s poskytovanými službami TIC Benešov. Zbývajících 48% respondentů uvedlo postrádanou službu podle svého uvážení bez připravených variant odpovědí. Nejčastěji bylo uváděno nevýrazné značení TIC, a to v 17%. Následovaly další postrádané služby, a to chybějící přístup k internetu, více upomínkových předmětů, nedostatek informací a neposkytování průvodcovských služeb.

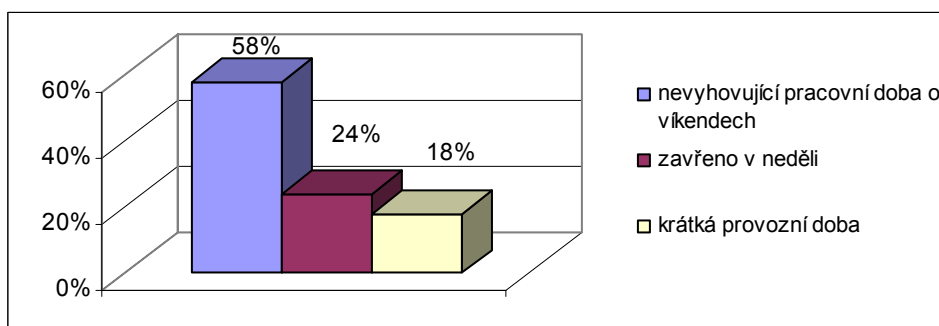
Otázka č. 4: Jste spokojeni s provozní dobou TIC Benešov?

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

S provozní dobou TIC Benešov bylo spokojeno 64% respondentů. Zbývajících 36% dotazovaných vyjádřilo důvod své nespokojenosti v následující otázce.

Otázka č. 5: Jaký je důvod Vaší nespokojenosti?

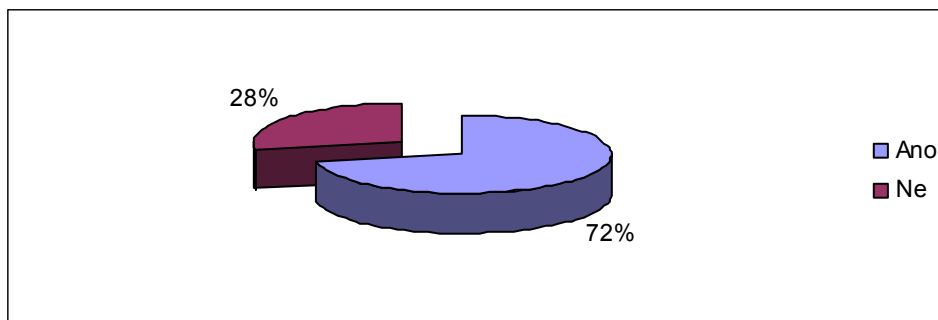

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Nejčastěji byla kritizována pracovní doba o víkendech. V hlavní turistické sezóně v roce 2006 bylo totiž otevřeno pouze v sobotu od 9:00 do 13:00, v neděli bylo zavřeno. Tento nedostatek byl v roce 2007 TIC Benešov odstraněn, otevírací doba v hlavní turistické sezóně v sobotu a neděli je od 8:00 – 12:00 a 13:00 – 16:00. Dalším důvodem nespokojenosti byla celkově krátká provozní doba TIC Benešov. Ve sledovaném roce

v hlavní turistické sezóně bylo v pracovních dnech otevřeno od 9:00 – 12:00 a 13:00 – 17:30. Pro rok 2007 je již zajištěn nepřetržitý provoz i přes poledne.

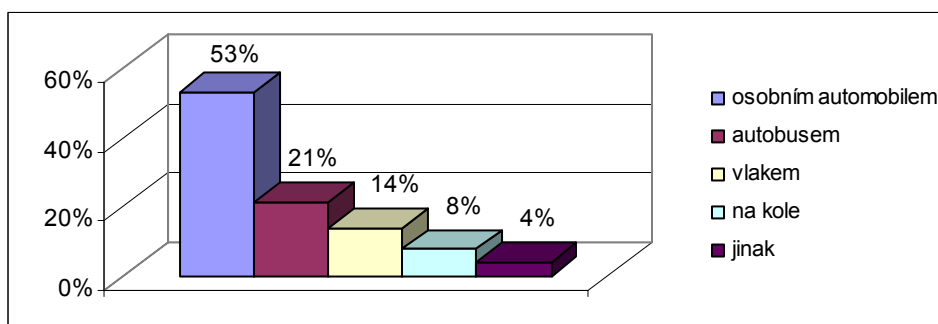
Otázka č. 6: Jedná se o Vaši první návštěvu – pobyt na Benešovsku?

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Z grafu číslo 6 vyplývá, že více než polovina oslovených návštěvníků TIC Benešov danou oblast již někdy v minulosti navštívila. Je tedy velká pravděpodobnost, že tuto lokalitu v budoucnu opět navštíví.

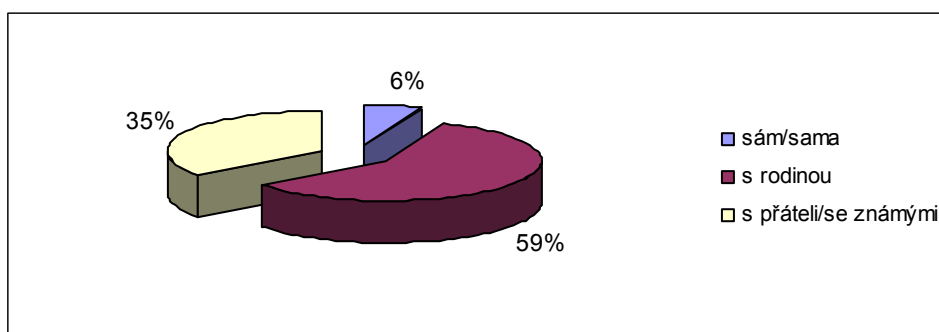
Otázka č. 7: Jakým způsobem jste se dopravil(a) na Benešovsko?

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

V otázce číslo 7 respondenti volili z již připravených variant odpovědí. Podle očekávání nejvíce respondentů (108 dotazovaných) uvedlo, že se na Benešovsko dopravilo osobním automobilem. Autobusem přijelo 43 respondentů. V rámci těchto 43 respondentů přijelo 6 zájezdovým autobusem. Z dopravních prostředků následoval vlak a kolo. Varianta „jiné“ zahrnovala motocykl a pěší turistiku. Žádný z návštěvníků TIC Benešov nepříjel lodí. Pokud by ovšem některý z turistů využil loď ke své dopravě, musel by tento dopravní prostředek zkombinovat ještě s některým z výše uvedených.

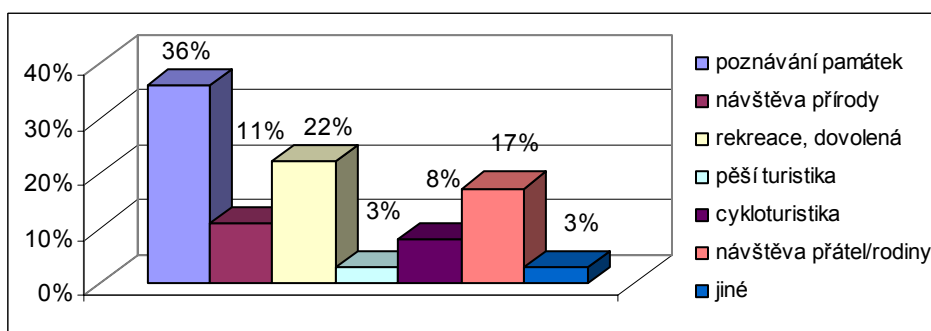
Otázka č. 8: Cestujete

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Odpovědi respondentů na tuto uzavřenou otázku potvrdily, že Benešovsko je ideálním místem pro trávení výletu nebo dovolené s rodinou, přáteli a známými. Z celkového počtu 203 respondentů uvedlo 120 návštěvníků cestu s rodinnými příslušníky. Individuální pobyt na Benešovsku byl jmenován pouze 12 dotázanými.

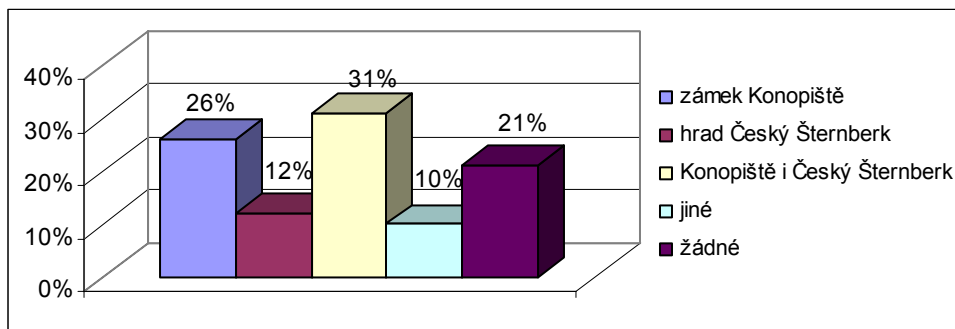
Otázka č. 9: Můžete uvést hlavní důvod Vaší turistické návštěvy Benešovska?

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Dotazovaným bylo předloženo 7 variant odpovědí včetně varianty pro doplnění odpovědi vlastními slovy. Nejčastěji respondenti realizovali svou turistickou návštěvu Benešovska z důvodu poznávání památek. Následovala rekreace, dovolená a návštěva rodiny či přátel. Do varianty „jiné“ byly přiřazeny odpovědi jenom tudy projíždím, nákupy, návštěva kulturních akcí.

Otázka č. 10: Které kulturní atraktivity na Benešovsku jste již navštívil(a) nebo ještě hodláte navštívit v rámci své turistické cesty?

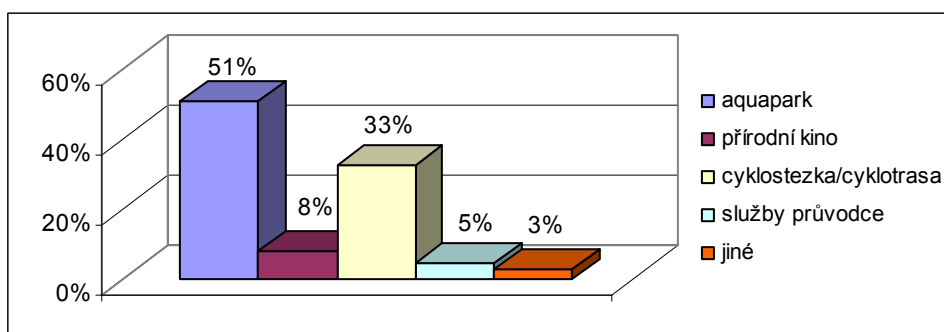
Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Tato otevřená otázka sloužila k vyjádření názoru respondentů, které kulturní atraktivity jsou z pohledu návštěvníka Benešovska přitažlivé natolik, že je v rámci své turistické cesty navštíví. Následně byly odpovědi rozčleněny do kategorií a vyhodnoceny.

26% respondentů uvedlo, že navštíví pouze zámek Konopiště. 31% oslovených zkombinovalo návštěvu státního zámku Konopiště s hradem Český Šternberk. Návštěvu pouze Českého Šternberku zvolilo 12% dotazovaných. 21% respondentů uvedlo, že v průběhu své turistické cesty na Benešovsku nehodlá navštívit žádnou kulturní památku. Cílem jejich cesty byly zejména sportovní aktivity či návštěva příbuzných. Do kategorie „jiné“ byly zařazeny památky s regionálním významem, a to zámek Jemniště, zámek Vrchotovy Janovice, prohlídka historické části města Benešov.

Na základě šetření vyplynulo, že návštěvníci TIC v rámci své turistické cesty navštíví z 79% některou kulturní atraktivitu na Benešovsku, z toho nejvyšší podíl připadá na zámek Konopiště. Přesto část turistů, kteří Konopiště v dotazníkovém šetření neuvadli, jej mohli již v minulosti navštívit. Totéž platí i pro hrad Český Šternberk. Z tohoto důvodu za dotazníkovým šetřením následuje komparace návštěvnosti dvou nejnavštěvovanějších historických památek, a to státního zámku Konopiště a hradu Český Šternberk. Poté je uvedeno závěrečné shrnutí a doporučení, jak ještě zvýšit návštěvnost těchto pamětihodností.

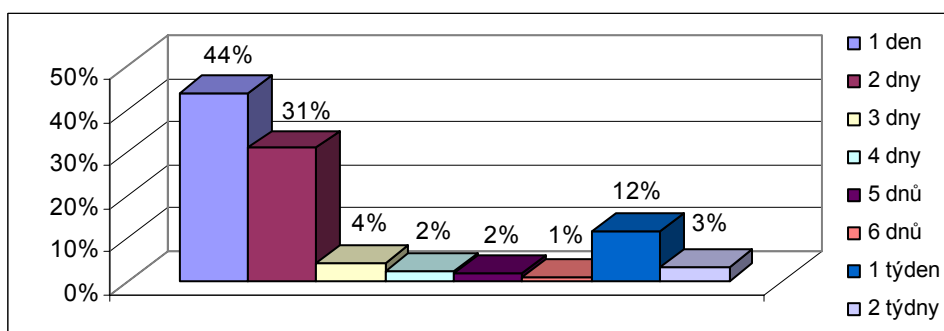
Otázka č. 11: Jaká služba cestovního ruchu Vám na Benešovsku chybí?

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Otázka číslo 11 byla zadána tak, aby mohli návštěvníci zvolit z již předepsaných variant odpovědí nebo vyjádřit svůj názor. Celkem 104 osob by uvítalo výstavbu aquaparku. Jeho existence na Benešovsku by podpořila nejen příliv turistů, ale i prodloužení délky jejich pobytu v regionu. Nezanedbatelný podíl dotazovaných by uvítal vytvoření nové cyklostezky či cyklotrasy. Zájem lidí o cykloturistiku má obecně v České republice rostoucí trend. Je tedy nutné rozšířit stávající stále nedostatečnou síť cyklotras a pozvednout je na evropskou úroveň. Do kategorie „jiné“ byly zahrnuty názory na vytvoření turistické mapky města s fotografiemi významných objektů a vytvoření in-line parku.

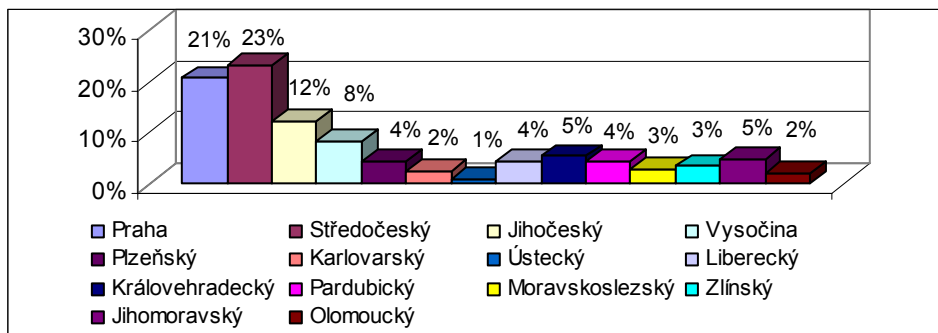
Otázka č. 12: Délka pobytu: 1, 2, 3, 4, 5, 6 dnů, 1 týden, 2 týdny

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Nejvíce respondentů tráví na Benešovsku pouze 1 den z důvodu poznávání památek, případně návštěvy přátel či rodiny. Dále z výzkumu vyplynulo, že 63 dotázaných stráví v lokalitě 2 dny ze stejného důvodu. Rozpětí tří až šesti dnů návštěvníci Benešovska preferují nejméně. Týden či 2 týdny respondenti volili v případě uskutečnění dovolené či rekreace.

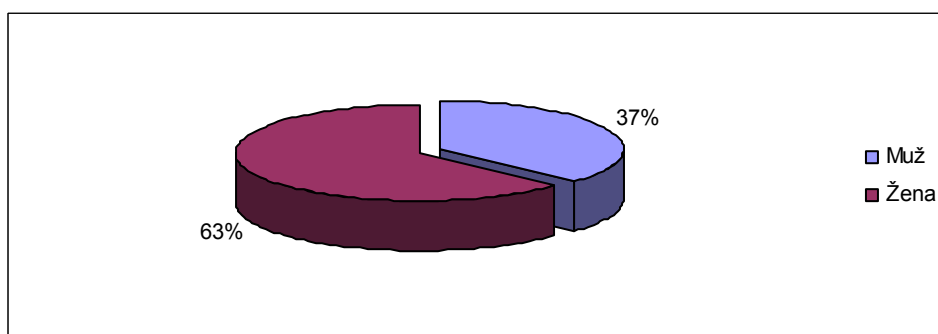
Otázka č. 13: Místo trvalého pobytu

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Převažující většina respondentů pocházela ze Středočeského kraje, kde marketingový výzkum probíhal. Následovaly kraje s krátkou dojezdovou vzdáleností jako je Praha, Jihočeský kraj a Vysočina. Nejméně dotazovaných přijelo z Ústeckého kraje.

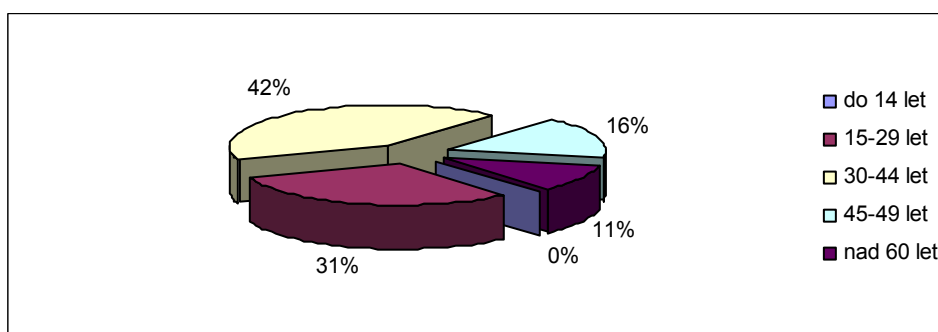
Otázka č. 14: Jste

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Z celkového počtu 203 respondentů bylo osloveno 128 žen a 75 mužů. Ženy tak převyšovaly muže o 26%.

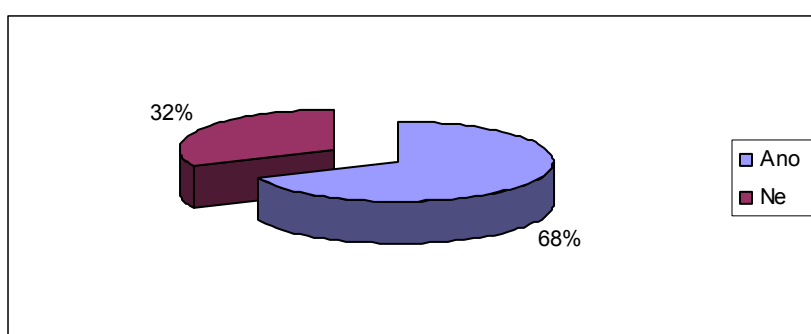
Otázka č. 15: Váš věk je

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

V otázce číslo 15 volili respondenti z nabídnutých variant odpovědí. Do marketingového výzkumu byla zařazena i věková skupina do 14 let. V rámci této skupiny však nebyl nikdo dotázán. Důvodem je skutečnost, že tito respondenti cestovali vždy jen v doprovodu dospělé osoby. V dotazníkovém šetření byla tedy upřednostněna dospělá osoba v rámci skupiny z důvodu vyšší kvality jejích odpovědí. Z grafu vyplývá, že nejvíce oslovených respondentů se pohybuje v rozmezí 30 – 44 let. Početnou věkovou skupinu tvoří rovněž respondenti ve věku 15 – 29 let. Návštěvníky Benešovska jsou tedy lidé v produktivním věku, kteří nejčastěji cestují se svou rodinou, známými a přáteli.

Otázka č. 16: Domníváte se, že během 4 let zopakujete návštěvu města Benešov?

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Na tuto otázku reagovalo 138 dotázaných kladně. Přestože nadpoloviční většina uvažuje o návštěvě Benešovska v průběhu 4 let, 32% záporných odpovědí není zanedbatelné číslo. Respondenti, kteří odpověděli záporně, často zdůraznili, že město jako takové nehodlají již navštívit, ale památky v okolí ano. Z tohoto důvodu je nutné posílit turistickou suprastrukturu a infrastrukturu ve městě.

5.4. Komparace návštěvnosti zámku Konopiště a hradu Český Šternberk

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že turisté nejčastěji navštěvují státní zámek Konopiště a soukromý hrad Český Šternberk. Z tohoto důvodu je v práci uvedena komparace vývoje návštěvnosti těchto dvou nejvýznamnějších kulturních atraktivit v řešeném území. Poté je uvedeno závěrečné shrnutí a doporučení, jak zvýšit návštěvnost obou jmenovaných pamětihodností.

Státní zámek Konopiště

Tabulka č. 2: Návštěvnost areálu Konopiště od roku 2002

roky	celkem	zámek	sv. Jiří	výstava	střelnice	skleníky
2002	182 591	169 890	766	0	4 294	7 641
2003	187 726	173 650	1 042	2 198	1 533	7 803
2004	195 474	179 867	1 618	4 369	1 500	8 533
2005	187 036	172 180	1 473	2 941	1 325	9 117
2006	164 790	151 858	1 483	2 708	1 220	7 521

Zdroj: interní materiály zámku Konopiště

Z tabulky je patrné, že návštěvnost celého areálu zámku Konopiště se v posledních dvou letech snižovala. Podle Ing. Marie Krejčové byl největší boom návštěv hradů a zámků v 90. letech po otevření hranic. V současné době je počet turistických cest na zámek srovnatelný s evropskou úrovní.

Tabulka č. 3: Návštěvnost státního zámku Konopiště od roku 2002

Návštěvnost zámku Konopiště						
roky	okruhy			celkem	z toho	
	1.	2.	3.		tuzemci	cizinci
2002	77 614	85 415	6 861	169 890	120 518	49 372
2003	83 448	85 212	6 409	173 650	122 265	51 385
2004	80 970	91 852	7 045	179 867	126 343	53 524
2005	74 303	90 026	7 851	172 180	124 889	47 291
2006	66 081	78 549	7 228	151 858	101 600	50 258

Zdroj: interní materiály zámku Konopiště

Z tabulky č. 3 je patrné, že nejvíce navštěvovaným okruhem zámku Konopiště je II. prohlídkový okruh, tedy salony severního křídla. Nejméně navštěvovaným okruhem zámku je naopak III. prohlídkový okruh, což jsou soukromé pokoje Františka Ferdinanda a jeho rodiny. To může být vyvoláno vyšší cenou vstupenky, ale i omezeným počtem osob ve skupině. V tomto prohlídkovém okruhu může být maximální počet osob ve skupině pouze 8. Oproti tomu skupiny v I. a II. prohlídkovém okruhu umožňují skupiny 25 osob. Mezi návštěvníky jednoznačně převládají tuzemci.

Tabulka č. 4: Vývoj návštěvnosti státního zámku Konopiště v roce 2006

měsíce	celkem	z toho	
		tuzemci	cizinci
leden	0	0	0
únor	0	0	0
březen	0	0	0
duben	17 254	11 439	5 815
květen	20 123	12 311	7 812
červen	17 806	11 169	6 637
červenec	24 667	18 030	6 637
srpen	37 289	28 102	9 187
září	19 813	12 314	7 499
říjen	12 410	6 659	5 751
listopad	2 496	1 576	920
prosinec	0	0	0

Zdroj: interní materiály hradu Český Šternberk

Prohlídku zámeckých okruhů lze realizovat v českém, anglickém, německém a ruském jazyce, v hlavní sezóně navíc v italském, francouzském a španělském jazyku.

Otevírací doba zámku je omezena na měsíce duben až listopad. Mimo tuto dobu probíhá každoročně restaurování sbírek a vnitřní údržba zámku.

Soukromý hrad Český Šternberk

Tabulka č. 5: Vývoj návštěvnosti hradu Český Šternberk od roku 2002

roky	celkem	z toho	
		tuzemci	cizinci
2002	83 641	54 139	29 502
2003	92 499	58 524	33 975
2004	106 494	57 267	49 229
2005	133 793	64 966	68 827
2006	138 337	62 810	75 527

Zdroj: interní materiály hradu Český Šternberk

Z tabulky vyplývá, že návštěvnost hradu Český Šternberk má každý rok stoupající tendenci. V roce 2006 bylo více prohlídek uskutečněno v cizím jazyce. Statistiku návštěvnosti vede hrad podle jazyka prohlídky, na prohlídku v českém jazyce chodí i cizinci a naopak. Je tedy nutné rozdělení na návštěvníky tuzemce a cizince považovat

pouze jako orientační. Hrad poskytuje prohlídky v českém, anglickém, německém a francouzském jazyce.

Tabulka č. 6: Vývoj návštěvnosti hradu Český Šternberk v roce 2006

měsíce	cizinci	tuzemci	celkem
leden	10 259	90	10 349
únor	3 078	25	3 103
březen	8 107	363	8 470
duben	6 936	4 025	10 961
květen	7 250	8 779	16 029
červen	5 110	8 172	13 282
červenec	4 288	13 616	17 904
srpen	6 850	16 364	23 214
září	5 006	7 698	12 704
říjen	5 783	2 929	8 712
listopad	8 514	517	9 031
prosinec	4 346	232	4 578

Zdroj: interní materiály hradu Český Šternberk

Hrad Český Šternberk je veřejnosti otevřen od dubna do října, pro předem objednané skupiny je hrad přístupný po celý rok. V zimních měsících převládají mezi návštěvníky cizinci. Jedná se většinou o skupiny organizované cestovními kanceláři. Češi v zimě přicházejí spíše individuálně, nejčastěji se objednávají rodiny s dětmi. Z tabulky je patrné, že nejnižší návštěvnost tuzemci byla v únoru, a to pouhých 25 osob. Hrad je uzavřen pouze v době Vánočních prázdnin.

Závěr:

Z výše uvedeného rozboru vyplývá, že se postupně zmenšují rozdíly v počtu návštěvníků srovnávaných kulturních památek. Zatímco u areálu zámku Konopiště poklesla návštěvnost během posledních 5 let o téměř 10 %, soukromý hrad Český Šternberk zaznamenal nebyvalý nárůst návštěvníků o 65,4%. Z velké části se jedná o přírůstek zahraničních návštěvníků, neboť hrad intenzivně spolupracuje nejen s tuzemskými, ale i se zahraničními cestovními kanceláři. Hrad se jednoznačně profiluje jako cíl zahraničních návštěvníků přijíždějících do Prahy a plně využívá mimosezónní přístupnosti, kdy sem přijíždí největší část cizinců. Tito návštěvníci mají k dispozici pouze omezený rozsah otevřených památek tohoto typu. Naopak tuzemští návštěvníci se

koncentrují převážně v letních měsících. Jejich pozornost může zvýšit širší propagace včetně nabídky služeb pro cyklisty.

Celoroční zpřístupnění hradu Českého Šternberku je jeho velkou předností. Konopiště má oproti tomu otevřeno pouze v sezóně, což je však běžné u většiny kulturních památek. Dle názoru vedoucí Odboru školství, kultury a památkové péče na Městském úřadě v Benešově by provoz zámku Konopiště i v zimních měsících byl nerentabilní, neboť vstupné by nepokrývalo provozní náklady. Vzhledem k tomu, že zámek je ve vlastnictví státu, provoz v zimních měsících by nebyl reálný bez dodatečných dotací ze státního rozpočtu. Jedinou cestou udržení návštěvnosti tak zůstává intenzivnější propagace zámku a celého areálu především v zahraničí. Výhodná poloha a dobré dopravní spojení z Prahy jsou příznivými předpoklady pro úspěšnost této propagace. V tuzemsku je jako jedna z významných kulturních památek již vnímán, návštěvnost v letech 2002 – 2005 byla ze strany tuzemců vcelku vyrovnaná, jejich pokles v roce 2006 byl bezesporu negativně ovlivněn i mimořádně horkým létem.

6. Produkt cestovního ruchu

Produkt cestovního ruchu je souhrn veškeré nabídky soukromého či veřejného subjektu podnikajícího v CR nebo CR koordinujícího. Patří mezi kontrolovatelné faktory. Produkt CR je běžně zařazován mezi součásti marketingového mixu. Jedná se o zboží či služby. Produkt CR může dosahovat různé úrovně komplexnosti od poskytnutí či zprostředkování jednotlivé služby přes komplex služeb až po destinaci jako ucelenou nabídku atraktivit, služeb a potenciálních zážitků. Z pohledu návštěvníka je produktem CR kompletní zážitek od chvíle, kdy opustil domov, do doby návratu. (14)

6.1. Návrh nového produktu cestovního ruchu – Cyklistický okruh

V souladu s výsledky marketingového výzkumu u návštěvníků TIC byl vytvořen návrh nového produktu cestovního ruchu v řešeném území. Návštěvníci TIC Benešov často projeví zájem o vytvoření nové cyklostezky či cyklotrasy. Na základě poptávky byl vytvořen propagační materiál formou letáku. Součástí tohoto propagačního materiálu je rovněž popis nově navržené cyklotrasy, která částečně kopíruje již dvě existující cyklotrasy – číslo 0064 a 0063.

Sport se stává stále větší součástí moderního životního stylu. Sportovní turistika je řazena mezi perspektivní produkty využitelné v regionálním rozvoji CR. Pomocí kola lidé poznávají přírodní krásy a okolní krajinu. Cykloturistika přispívá k rozvoji venkova a to v některých malých vesničkách nezapomenutelným způsobem. (17)

Pod pojmem cyklotrasa se rozumí komunikace pro cykloturistiku využívající stávajících místních a účelových komunikací včetně polních a lesních cest, silnic III. třídy a silnic II. třídy s malou frekvencí provozu. Používají se základní cykloznačky – návěst před křižovatkou, směrová tabulka. (14)

Postoj pracovníků TIC Benešov k vytvoření této cyklotrasy je pozitivní a jsou ochotni tento návrh předložit obecně prospěšné společnosti Posázaví k posouzení. V případě, že tento návrh bude přijat, bylo by vhodné celou cyklotrasu odlišit vlastním číslem od stávajících cyklotras.

V knihkupectvích jsou v současné době prodávány cykloturistické mapy se zastaralým značením. Například zmiňovaná cyklotrasa číslo 0063 se v těchto mapách nevyskytuje a místo ní je uvedena cyklotrasa číslo 0064. Ta ovšem vede z Benešova do Konopiště a zpět. Pracovníci TIC Benešov by na tento nedostatek měli upozornit, neboť je pro cyklisty velmi obtížné orientovat se v terénu podle zastaralých informací.

CYKLISTICKÝ OKRUH KRAJINOU FERDINANDA D'ESTE

Délka trasy: 24 km

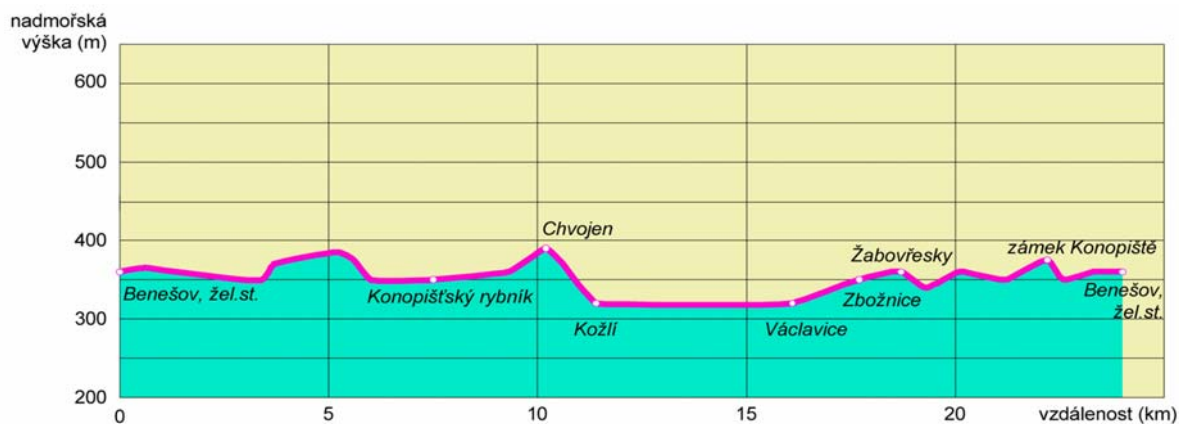
Popis trasy:

Trasa Krajinou Ferdinanda d'Este Vás provede kolem Konopišťského rybníka směrem k pozdně románskému kostelu Chvojen až ke zřícenině hradu Kožlí, odtud se navrátíte zpět k zámku Konopiště. V případě Vaší návštěvy zámku Konopiště se seznámíte s osudy rodů, jež se na zámku vystřídaly. Většinou pojedete po zpevněných komunikacích nebo po místních komunikacích. Terén cyklotrasy je mírně kopcovitý, ale vzhledem k její délce je vhodná i pro rodiny s dětmi zhruba od 12 let.

Průběh trasy:

Benešov, žel.st. - Konopišťský rybník - Chvojen – Kožlí – Václavice – Zbožnice - Žabovřesky – zámek Konopiště – Benešov, žel.st.

Výškový profil cyklotrasy:

0 km	Benešov (žel.st.)	17,7 km	Zbožnice
7,5 km	Konopišťský rybník	18,7 km	Žabovřesky
10,2 km	Chvojen	22,2 km	zámek Konopiště
11,4 km	Kožlí	24 km	Benešov (žel.st.)
16,1 km	Václavice		

Příjezd:

Do města Benešov u Prahy je možné dostat se autem či vlakem. Nespornou výhodou pro cyklisty přepravující se vlakem je možnost přepravovat kolo jako spoluzavazadlo. Pokud ovšem dáváte přednost příjezdu vlastním autem, máte možnost jej zdarma zaparkovat u nádraží.

Popis trasy:

Od budovy nádraží pojedete směrem na Vlašim podél kolejí. U čerpací stanice se cesta stáčí mírně doprava. Po krátkém stoupání přejedete dřevěnou lávku, která vede nad tratí. Za lávkou pojedete na první křižovatku, kde odbočíte doprava. Zhruba po 800 metrech odbočíte na křižovatce doprava a po dalších 100 metrech doleva. Tím se napojíte na cyklotrasu číslo 0064. Po pravé straně míváte podnik Danone a.s. Dále pokračujete rovně po silnici směrem ke Konopišti. Směrová tabulka cyklotrasy č. 0064 Vás navede doleva krátkým prudkým stoupáním až na rozcestí u sochy Neptuna. Zde minete první odbočku doleva a po krátké vzdálenosti se komunikace se stáčí doleva. Po asfaltové cestě budete pokračovat parkem po značené cyklotrase č. 0064.

Při výjezdu z parku na křižovatce opustíte cyklotrasu č. 0064 a vydáte se doprava po cyklotrase č. 0063. Sjíždíte z kopce, po pravé straně si můžete povšimnout kapličky Svaté Anny. Pod kopcem před sádkami Papírna odbočíte doprava, na chvíli opustíte cyklotrasu č. 0063 a dostanete se ke stanovišti naučné stezky „Historie a příroda Konopišťského zámeckého parku“. Vydáte se po pontonové lávce a objedete **Konopišťský rybník**. Naskytnou se Vám tak nádherné pohledy na zámek Konopiště.

Poté se po stejné cestě zpět napojíte na cyklotrasu č. 0063. Po levé straně míváte rybník Papírna, dříve sloužící ke koupání, a po pravé straně sádky. Na křižovatce pokračujete rovně táhlým kopcem směrem k obci **Chvojen**. Zde si můžete povšimnout raně gotického kostela sv. Jakuba a Filipa.

Na křižovatce před statkem se vydáte doleva po polní cestě. Zhruba po 400 metrech odbočíte doprava do lesa a vydáte se po červené turistické značce. Odtud je to 2 km ke zřícenině hradu Kožlí. Musíme Vás upozornit, že červenou turistickou značku v lese

najdete pouze jednu. Přesto obě lesní cesty vedou k Chvojínku – Hájovně, odkud se vydáte doleva ze strmého kopce dolů. Poté převedete kolo po dřevěné látce a vydáte se silnicí doleva okolo mlýna. Zde opět vede cyklotrasa číslo 0063, po které se dostanete až ke zřícenině hradu **Kožlí**. Na informační tabuli si můžete přečíst o historii obce Tisem a stavebním vývoji hradu Kožlí.

Poté se vydáte po cyklotrase č. 0063 až k **Václavicím**. Přímo před Vámi si ve Václavicích povšimněte sochy sv. Jana Nepomuckého. Zde sjedete z cyklotrasy a odbočíte doprava. U prodejny Jednoty opět zahnete doleva a u hřbitova se dáte doprava. Nyní Vás čeká dlouhé táhlé stoupání ke **Zbožnici a Žabovřeskám**.

Ze Žabovřesek se dostanete až na silnici E106 vedoucí z Týnce nad Sázavou do Benešova. Po této silnici pojedete směrem na Benešov a na druhé křižovatce se vydáte doprava. Tím se napojíte na cyklotrasu č. 0064. Po pravé straně uvidíte hájovnu Želetínka spojenou s pobytou Karla Hynka Máchy. Pokračujete z kopce až na křižovatku, kde se vydáte doprava. Před parkovištěm u zámku odbočíte doleva. V restauraci Stará myslivna můžete poobědvat a pak se vydat na prohlídku **zámku Konopiště**. Po prohlídce se vrátíte po cyklotrase č. 0064 zpět k nádraží Benešov.

Zajímavosti na trase:

Konopišťský rybník – před pontonovou lávkou přes rybník se nachází stanoviště naučné stezky „Historie a příroda Konopišťského zámeckého parku“. Zastávka je věnována seznámení s velmi významným ekosystémem tekoucích vod, zejména stojatých.

Chvojen - nedaleko od Konopiště se nalézá obec Chvojen, kde na kopci stojí raně gotický kostel sv. Jakuba a Filipa pocházející z poloviny 13. století. Uvnitř kostela se nachází zbytky nástěnných maleb z první třetiny 14. století. Po předchozí domluvě je možné si tento kostel prohlédnout i zevnitř.

Kožlí – nad údolím Janovického potoka se nachází zřícenina hradu Kožlí. Hrad byl postaven na přelomu 13. a 14. století a rozbořen Jiřím z Poděbrad roku 1467. Z někdejší stavby chráněné dvěma příkopy se zachovalo předhradí na severu a vnitřní hrad na jihu, mezi nimi je do skály vylámaný hluboký příkop, dříve překlenutý padacím mostem.

Konopiště – státní zámek, původně gotický hrad z přelomu 13. a 14. století., nejčastěji spojovaný s posledním majitelem Františkem Ferdinandem d'Este. Zde je možné si vybrat návštěvu ze tří prohlídkových okruhů. K zámku náleží Růžová zahrada se skleníky plnými exotických rostlin a rozsáhlý, dendrologicky i umělecky bohatý přírodně krajinářský park. (viz. kapitola 4.5. – Nejvýznamnější společenské turistické cíle v řešeném území)

Stojany na kola:

U zámku se nachází 2 stojany celkem pro 10 kol. Tato služba je poskytována zdarma, ale pouze na vlastní nebezpečí. Pokud budou stojany obsazené, ochotně Vám je zdarma pohlídají na parkovišti před zámkem.

Půjčovny jízdních kol v okolí:

Amber Hotel Konopiště – Fitnesscentrum

Benešov u Prahy 20

256 01 Benešov u Prahy

tel.: 317 722 732

cena: 80 Kč/1 hod.

Bisport – vodácké a turistické centrum

Ing. Fr. Janečka 511

257 41 Týnec nad Sázavou

tel.: 317 701 460

cena: 200 Kč/1den, předem se skládá
vratná záloha 2.000,- Kč

Hřebčín Favory

Benice 1

257 44 Netvořice

tel.: 724 054 267

cena 100,-Kč/ 1/2 dne

Cykloslužby – prodej a servis kol:**Bajkservis – Tomáš Trojánek****Pavlíkova 1528****256 01 Benešov u Prahy**

tel.: 776 098 062

Turistické informační centrum:**Informační centrum Benešov****Malé náměstí 1700****256 01 Benešov u Prahy**

tel.: 317 726 004

Stravování v okolí:**restaurace Stará myslivna****Konopiště 2****256 01 Benešov u Prahy**

tel.: 317 721 148

hotel Nová myslivna**Konopiště 22****256 01 Benešov u Prahy**

tel.: 317 722 496

Tento informační materiál vznikl v rámci aktualizace nových turistických tras ve spolupráci s Klubem českých turistů. Účelem této spolupráce je výrazně rozšířit cyklotrasy, doplnit je odpočívadly a mapami. Projekt spolufinancovaný Evropskou unií a jednotlivými obcemi je jednou z aktivit, které přispívají k Vašemu spokojenému pobytu v překrásné krajině Benešovska.

Cyklisté představují ohromný potenciál pro rozvoj cestovního ruchu na Benešovsku. To bylo rovněž potvrzeno v dotazníkovém šetření v TIC Benešov. Z tohoto důvodu je nutné pozastavit se nad nedostatečnou infrastrukturou cestovního ruchu na Benešovsku. Přestože okrese prochází řada cyklotras, provozovatelé hotelů a restaurací na Benešovsku nevěnují cyklistům náležitou pozornost. Tuto bariéru je ovšem nutno odstranit a usilovat o získání certifikace služeb v rámci projektu Cyklisté vítáni.

Cílem projektu je zlepšování kvality služeb CR pro specifickou skupinu cyklistů a cykloturistů zavedením národní certifikace těchto služeb pod názvem „Cyklisté vítáni“. Certifikační systém navrhne kvalitativní standardy srovnatelné s obdobnými systémy používanými ve státech Evropské unie. Navíc zavádí i hodnocení vybavenosti turistických cílů z hlediska potřeb cyklistů a mezi doporučenými způsoby zlepšení kvality služeb uvádí originální systém bodů technické a zdravotní svépomoci na cyklotrasách. (22)

TIC Benešov by se na vydání tohoto propagačního materiálu spolupodílelo s Městským úřadem Benešov a obecně prospěšnou společností Posázaví o.p.s. Leták je určen k volné distribuci v prostorách informační kanceláře TIC Benešov. V případě získání certifikace služeb zámek Konopiště či alespoň jedním ze stravovacích zařízení by se

leták doplnil o tento údaj. TIC by se spolupodílelo v součinnosti s městem, tvůrci a vydavateli tiskových materiálů na zviditelňování certifikovaných zařízení v mapách, katalozích a dalších materiálech. Tento systém srovnatelný s EU by mohl přilákat na Benešovsko turisty z ČR i zahraničí. Cyklotrasa by sloužila především pro rodiny s dětmi od 12 let, ale i pro milovníky cykloturistiky jako takové. Kromě turistů by tento produkt mohl sloužit i obyvatelům města Benešov a blízkého okolí.

Na propagačním materiálu jsou uvedena dvě stravovací zařízení, a to restaurace Stará myslivna a hotel Nová myslivna. Ty byly vybrány vzhledem k tomu, že se nachází poblíž zámku Konopiště a parkoviště. Restaurace Stará myslivna s kapacitou 60 hostů je otevřena celoročně. Toto stravovací zařízení se nachází v podzámčí zámku Konopiště přímo na cestě navržené cyklotrasy. Hotel Nová myslivna je umístěn v klidném prostředí přírodního parku v bezprostřední blízkosti centrálního parkoviště pod zámkem Konopiště. V hotelu se nachází rovněž restaurace s kapacitou 400 míst. V tomto stravovacím zařízení jsou rovněž nabízena vegetariánská jídla, která jsou jedním z kritérií udělení certifikace.

Pro zájemce může být tento produkt dále rozšířen na produktový balíček formou dvoudenního cyklistického výletu s možností ubytování přímo ve městě Benešov či v některém z ubytovacích zařízení v blízkém okolí. Druhý den by cyklisté vyjeli z Benešova do Českého Šternberka po již existující cyklotrase číslo 0073 o délce 35,1 km. Ta vede od TIC Benešov přes obce Teplýšovice a Ostředek. V případě vytvoření produktu navrženého v této bakalářské práci by pracovníci TIC měli zájemce o tento produkt upozornit na možnost jeho kombinace s výše uvedenou cyklotrasou. Předpokladem je vzájemná propagace nově navržené cyklotrasy i ze strany TIC Český Šternberk. Zpětný návrat z Českého Šternberka je možný prostřednictvím vlakového spojení Světlá nad Sázavou – Čerčany s návazností směrem na Prahu a Benešov. Informace o jízdním řádu lze získat na obou TIC. V TIC Český Šternberk si za drobný poplatek mohou cyklisté uschovat svá kola. V případě zájmu by tak turisté mohli navštívit nejen soukromý hrad Český Šternberk, ale i absolvovat vyhlídkovou plavbu lodí po řece Sázavě. Stravování v obci Český Šternberk nabízí restaurace Pod hradem nacházející se v blízkosti TIC.

6.2. Návrh rozšíření poskytovaných služeb TIC Benešov

Další část práce je věnována rozšíření služeb CR poskytovaných TIC Benešov. K podpoře cyklistiky by bylo vhodné před budovou TIC Benešov umístit stojan na kola. TIC Benešov by se rovněž mělo podílet s Městem Benešov na vydání propagačního materiálu pro handicapované občany. Tento leták by mohl obsahovat seznam

bezbariérového ubytování, stravování a možnosti využití volného času na Benešovsku – především informace o přístupnosti památek a turistických stezkách upravených pro vozíčkáře. TIC by se mělo podílet též na vydání mapy města Benešov, na které by byly fotograficky vyobrazeny významné památky města.

Bylo by vhodné ze strany TIC zabezpečit průvodcovský servis po městě – včetně jazykových mutací (anglický, německý a francouzský jazyk). Tato služba by mohla být zabezpečována interně zaměstnanci TIC, externě najmutím brigádníka v letní sezóně nebo zavedením elektronického průvodce. Elektronický průvodce, tedy zařízení ve formě sluchátek, představuje nejoptimálnější variantu. V TIC by tato sluchátka mohla být zapůjčována na vratnou zálohu.

Ke zkvalitnění poskytovaných služeb by TIC Benešov dále mělo rozšířit poskytované služby o nabídku balíčků CR, poštovních známek, dopravních cenin, dobíjecích kupónů do mobilních telefonů a turistické známky Jemniště. V současné době je TIC Benešov kontaktním místem pro prodej turistických známek Benešov a Konopiště. Po předchozí domluvě s majitelem zámku Jemniště by bylo možné rozšířit tuto nabídku o prodej turistické známky tohoto zámku, kterou mohou dosud sběratelé zakoupit pouze na zámku Jemniště.

V TIC Benešov neexistuje úschovna zavazadel ani kol. Vzhledem k omezeným prostorům TIC by bylo vhodné zřídit úschovnu menších zavazadel, například kufrů, za drobný poplatek.

7. Závěr

Benešovsko se svým čistým životním prostředím a těsnou blízkostí hlavního města Prahy řadí mezi atraktivní turistické cíle domácích i zahraničních návštěvníků. Mezi silné stránky oblasti patří bohatý přírodní i kulturní potenciál. Celá oblast disponuje malebnou mírně zvlněnou krajinou s četnými lesy a vodními plochami, které přímo vybízejí k turistice a rekreaci. I přes blízkost hlavního města svým návštěvníkům nabízí venkovský ráz krajiny dotvářený řadou významných historických objektů.

Kulturní historie regionu je soustředěna v muzejních expozicích v Benešově, Vlašimi, Louňovicích pod Bláníkem, Netvořicích a Týnci nad Sázavou, stejně jako v interiérech veřejně přístupných hradů a zámků Konopiště, Vrchotovy Janovice, Jemniště a Český Šternberk. Přitažlivost zámků na Benešovsku je navíc umocněna překrásnými zámeckými parky nacházejícími se v těsné blízkosti těchto historických objektů. Kulturními cíli návštěvníků jsou i méně známé památky, např. klášter v Sázavě, četné zříceniny hradů, středověké kostely, různé společenské turistické akce a hudební festivaly regionálního významu.

Oblast nabízí rovněž nepřehledné příležitosti k trávení volného času v přírodě a s tím spojené sportovní aktivity. Vodákům a milovníkům řek jsou k dispozici splavné úseky Vltavy a především Sázava s turistickým centrem vodáků v Týnci nad Sázavou. Rozšířené je i kempování a chataření v blízkosti vodních toků řeky Sázavy a přehradní nádrže Slapy. Mnoho mladých turistů našlo již v první polovině minulého století zálibu v trampování.

Právě malá vzdálenost od Prahy tuto oblast předurčuje zejména k pořádání jednodenních poznávacích zájezdů. Ty jsou organizovány celou řadou CK především pro zahraniční klientelu. Individuální návštěvníci se mohou na území přepravit bez větších komplikací i hromadnými dopravními prostředky.

Přestože na Benešovsku působí několik TIC, bakalářská práce byla zaměřena na zhodnocení nabídky a poptávky v TIC Benešov. Následné sestavení nové nabídky turistických produktů bylo provedeno v souladu s výsledky dotazníkových šetření. Z marketingového výzkumu u návštěvníků TIC vyplynulo, že jsou s poskytovanými službami TIC relativně spokojeni. Pozitivně je hodnocen přístup TIC k odstranění nedostatků týkající se nevyhovující provozní doby a přijímání návrhů ke zlepšení. V důsledku toho dochází neustále k rozšiřování nabídky služeb TIC Benešov a zlepšování kvality jejich poskytování.

Z marketingového výzkumu vyplynulo několik námětů na další rozšíření a zdokonalení služeb. Lze doporučit navázání spolupráce TIC se všemi ubytovacími a stravovacími zařízeními v regionu za účelem aktualizace propagačních materiálů o tato další zařízení. Tím by byl návštěvníkům poskytnut komplexní přehled ubytovacích možností na Benešovsku včetně jejich kategorizace a cenových relací. Dále by měla být pozornost zaměřena na širší spolupráci všech TIC v regionu za účelem rozšíření nabídky nových produktů a balíčků služeb a jejich následnou propagaci na internetových stránkách. Pouze spoluprací všech zainteresovaných subjektů v CR je možné změnit strukturu a délku pobytu návštěvníků.

Nově vytvořené produkty by měly zkombinovat návštěvu turisticky přitažlivých a frekventovaných míst s méně známými. TIC by mělo rovněž spolupracovat s ostatními TIC na vytvoření produktových balíčků. Tento balíček by mohl obsahovat návštěvu jedné či několika významných kulturních atraktivit v kombinaci s poznáváním přírodních krás či možností sportovního vyžití. Balíček by mohl zahrnovat nabídku vyhlídkových letů z letiště Nesvačily v jedné ze zvolených tras, vyhlídkových letů balónem se startem v prostoru u Konopiště, výlet parníkem z Nové Živohošti do Slap s možností pokračování až na Orlický a zpět, putování na koních, ale i vícedenní cyklistické výlety využívající již existujících či nově navržený cyklotras a cyklostezek za účelem poznání přírody a historických pamětihodností na Benešovsku. Tyto balíčky by byly vícedenní a zahrnovaly by rovněž i nabídku ubytování a stravování. Jedině tak lze na Benešovsku prodloužit délku pobytu návštěvníků regionu a v důsledku toho zvýšit ekonomický efekt z CR v oblasti. Předpokladem je samozřejmě vysoká kvalita všech poskytovaných služeb, která by zajistila opakovaný návrat spokojených zákazníků a doporučení k návštěvě oblasti svým známým.

Nově navržený produkt byl vytvořen v souladu s požadavky návštěvníků TIC Benešov. Jedná se o vytvoření nové cyklotrasy, pro kterou byl navržen propagační materiál formou letáku. Tento leták obsahuje údaje o výškovém profilu a průběhu cyklotrasy, zajímavostech na cyklotrase, ale i poskytovaných službách v případě návštěvy státního zámku Konopiště. Na informačním materiálu jsou uvedeny rovněž kontakty na zařízení, jež by v důsledku této propagace měly usilovat o získání certifikace „Cyklisté vítání“. Získáním této certifikace, která by garantovala poskytované služby stravovacímu zařízení či zámku, by se zvýšila návštěvnost ze strany tuzemských i zahraničních milovníků sportu. Pracovníci TIC Benešov by rovněž upozornili zájemce o cyklistiku na možnost

prodloužení jejich cyklistického výletu do Českého Šternberka spojeného s návštěvou soukromého hradu.

Nově navržený produkt by tedy skloubil návštěvu přírodních i kulturních atraktivit v blízkém okolí města Benešov. Důvodem vytvoření této cyklotrasy je i snaha opět zvýšit návštěvu státního zámku Konopiště a prodloužit délku pobytu v regionu.

V práci jsou současně navrženy určitá doporučení, která by měla zkvalitnit poskytované služby TIC Benešov.

Stanovené cíle bakalářské práce byly splněny. V popisné části byly analyzovány přírodní i společenské turistické cíle. Praktická část práce zahrnovala provedení marketingového výzkumu v TIC Benešov, komparaci návštěvnosti hradu Český Šternberk a zámku Konopiště a na základě výsledků marketingových výzkumů došlo k navržení nového produktu pro řešené území nabízeného TIC Benešov. Tento produkt by sloužil k praktické propagaci města Benešov a blízkého okolí.

8. Summary

The region of Benešov belongs from the geographical position to the Central Bohemia Region. Thanks to its key position on the close distance from the capital of the Czech Republic Prague, the Benešovsko region is predestinated to be a destination for visitors and inhabitants of Prague. This segment of tourists primarily targets the well-known cultural monuments, the state castle Konopiště with beautiful park and the private castle Český Šternberk.

Besides quantity of well-known and lesser-known cultural monuments, the Benešovsko region is the region of attractive nature with rural character and ups and downs, many woods and water areas and clean environment. The nature and opportunities for sports activities combined with the visit of cultural monuments attract many tourists to spend their active holiday. This segment of tourists is important for the region due to their longer stay than in case of one-day visitors mainly from Prague and higher financial effect.

The aim of this bachelor work is analysis of natural and social tourist aims of Benešovsko region, marketing research of the offer and the demand of products in the Tourist information centre and creation of new tourist product on the basis of actual demand of visitors of the Tourist information centre in Benešov.

Marketing research was focused on information from the Tourist information centre Benešov and from its visitors. Based on the results of the marketing research, visitors are fond of visiting monuments. The most popular tourist aims are Konopiště castle and Český Šternberk castle. This fact was used to create a new tourist product of cycling route inclusive of sightseeing in Konopiště castle. In order to extend stay of tourists on Benešovsko, it is necessary to strengthen awareness of lesser-known tourist monuments and improve quality of services. The tourist information centres would cooperate and offer more product packages. That is why the author of this bachelor work suggests combination of the cycling route with existing cycling route to the castle Český Šternberk.

Bicycle tourism belongs to perspective products applicable in regional tourism development. The results of my bachelor work can be used for improvement of regional product offer. Cooperation all of the subjects being involved in tourism is necessary to achieve positive financial effect in the region.

9. Seznam literatury

Literatura:

1. Axamitová, J. a kol.: Turistický lexikon A-Z, Čechy – Morava – Slezsko. Praha: Nakladatelství Olympia, 2001.
2. Dvořáček, P.: Putování po hradech a zámcích Čechy – Morava – Slezsko. Olomouc: Fontána, 2000.
3. Foret, M., Foretová, V.: Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Praha: Grada Publishing, 2001.
4. Hesková, M.: Cestovní ruch. Jindřichův Hradec: Jihočeská univerzita, fakulta managementu, 1997.
5. Hesková, M. a kol.: Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy. Praha: Fortuna, 2006.
6. Indrová, J. a kol.: Cestovní ruch I. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2004.
7. Királřová, A.: Marketing destinace cestovního ruchu. Praha: Ekopress, 2003.
8. Kotler, P.: Marketing podle Kotlera. Praha: Management Press, 2000.
9. Kotler, P.: Armstrong, G.: Marketing. Praha: Grada Publishing, 2006.
10. Kozel, R. a kol.: Moderní marketingový výzkum. Praha: Grada Publishing, 2006.
11. Malá, V.: Cestovní ruch (Vybrané kapitoly). Praha: VŠE, 1999.
12. Oriška, J.: Technika služeb cestovního ruchu. Praha: Idea servis, 1999.
13. Palatková, M.: Marketingová strategie destinace cestovního ruchu, jak získat více příjmů z cestovního ruchu. Praha: Grada Publishing, 2006.
14. Pásková, M., Zelenka, J.: Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR, 2002.
15. Petráň, J. a kol.: Benešovsko – Podblanicko. Praha: Tisková, ediční a propagační služba místního hospodářství, 1985.
16. Podhorský, M.: Středočeský kraj a Praha. Praha: Nakladatelství freytag&berndt, 2002.
17. Ryglová, K.: Cestovní ruch. Brno: Brno International Business School, 2005.

Internetové stránky:

18. www.apsida.cz
19. www.bisport.cz
20. www.blanik.ochranaprirody.cz
21. www.ceskedalnice.cz
22. www.cyklistevitani.cz

23. www.czso.cz
24. www.firemniakce.cz
25. www.hradceskysternberk.cz
26. www.chopos.cz
27. www.kr-stredocesky.cz
28. www.leaderplus.cz
29. www.mestosazava.cz
30. www.mesto-vlasim.cz
31. www.monumnet.npu.cz
32. www.mszbenesov.cz
33. www.muzeumpodblanicka.cz
34. www.posazavi.com
35. www.sazavafest.cz
36. www.zamek-konopiste.cz

Ostatní:

37. Abeceda turistického informačního centra. A.T.I.C. ČR, 2005.
38. Benešovsko. Praha: ČSTK Pressfoto ve spolupráci s okresním úřadem.
39. Benešovsko – tipy pro volný čas. Adjust Art spol. s.r.o., 2004.
40. Brožovský, M.: Konopiště. Praha: Památkový ústav středních Čech v Praze ve spolupráci s vydavatelstvím LUH, 1999.
41. Cykloturistická mapa – Dolní Posázaví, Benešovsko. Praha: Kartografie Praha, 2004.
42. Kalendář akcí tradičního turistického regionu Posázaví 2006. Mladá Boleslav: Miroslav Horák – Region Design, 2006.
43. Ložek, V. a kol.: Okres Benešov – Chráněná území ČR 1 Střední Čechy. Praha, 1996.
44. Naučná stezka „Historie a příroda Konopišťského zámeckého parku“. Benešov: ZO ČSOP Benešov, 2005.
45. Navara, L.: Za vše může láska Žofie a Franciho. Mladá fronta Dnes, 5. 12. 2006.
46. Okres Benešov – Průvodce okresem s mapou. Plzeň: Euroverlag spol. s.r.o., 2002.
47. Regiontour představil malebný kraj. Středočeské listy, únor 2007.
48. Tradiční turistický region Posázaví. Stezka rytíře Jana Kryštofa Šice v Divišově. CHOPOS, 2005.

10. Přílohy

Příloha č. 1 – Mapa řešeného území

Příloha č. 2 – Přehled ubytování v řešeném území

Příloha č. 3 – Přehled muzejních expozic v řešeném území

Příloha č. 4 – Přehled hradů a zámků v řešeném území

Příloha č. 5 - Piktogram turistického informačního centra

Příloha č. 6 – Návštěvnost TIC Benešov v roce 2006

Příloha č. 7 – Mapa navržené cyklotrasy

Příloha č. 8 – Cyklotrasa č. 0073 Benešov – Český Šternberk

Příloha č. 9 – Vstupné na zámku Konopiště

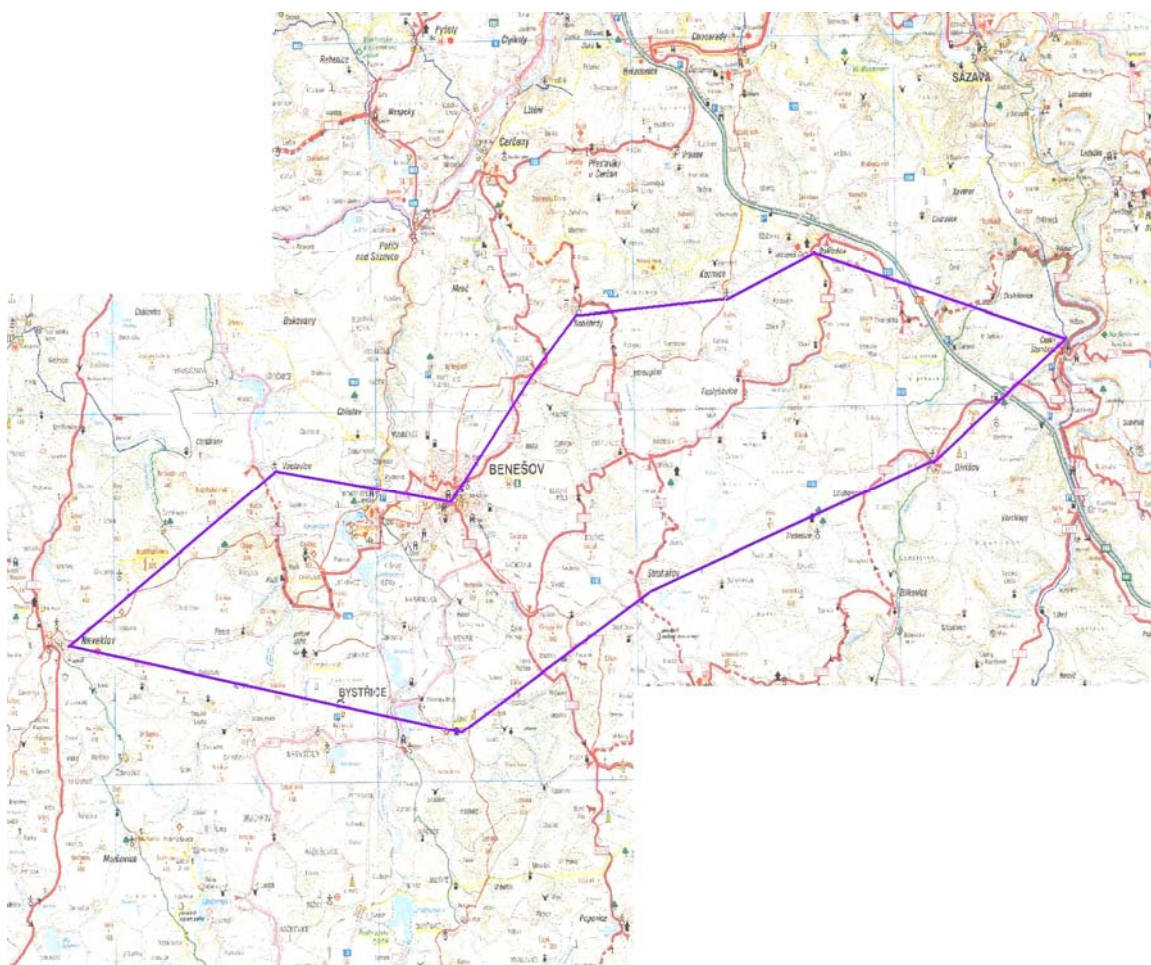
Příloha č. 10 – Otevírací doba zámku Konopiště

Příloha č. 11 – Vstupné na hradě Český Šternberk

Příloha č. 12 – Otevírací doba hradu Český Šternberk

Příloha č. 13 - Dotazníkové šetření u návštěvníků TIC

Příloha č. 1 – Mapa řešeného území

Zdroj: Cykloturistická mapa – Dolní Posázaví, Benešovsko: Kartografie Praha, 2004

Příloha č. 2 – Přehled ubytování v řešeném území

HOTELY

Hotel Pošta***

Tyršova 162, 256 01 Benešov
tel.: 317 721 071, 317 722 355,
604 950 380
e-mail: hotel-posta@quick.cz
cena za ubytování: 357–1200 Kč
kapacita: 45 lůžek

Hotel Benica***

Ke Stadionu 2045, 256 01 Benešov
tel.: 317 725 611-2
e-mail: info@benica.cz
www.benica.cz
cena za ubytování: 950-3200 Kč
kapacita: 67 lůžek

Hotel Atlas***

Tyršova 2063, 256 01 Benešov
tel.: 317 724 771
www.hotel-atlas.cz
e-mail: hotelatlas@quo-reklama.cz
cena za ubytování: 800-1300 Kč
kapacita: 62 lůžek

Hotel Amber***

Benešov 20, 256 01 Benešov
tel.: 317 722 732
e-mail: konopiste@legner.cz
www.legner.cz
cena za ubytování: 1900–2900 Kč
kapacita: 80 lůžek

Hotel Nová myslivna**

Konopiště 22, 256 01 Benešov
tel.: 317 722 496
www.e-stranka.cz/novamyslivna
cena za ubytování: 275 Kč/lůžko
kapacita: 40 lůžek

Hotel Harmony***

Vlašimská 508, 256 01 Benešov
tel.: 317 723 350
e-mail: objednavky@hotelharmony.cz
www.hotel-harmony.cz
cena za ubytování: 700 – 1100 Kč
kapacita: 24 lůžek

Parkhotel***

Český Šternberk 46, 257 27
tel.: 317 855 168
e-mail: sts.parkhotel@iol.cz
www.parkhoteldt.cz
cena za ubytování: 900-1650 Kč
kapacita: 50 lůžek

PENZIONY**Penzion Konopiště ******

Konopiště 30, 256 01 Benešov
tel.: 317702658, fax: 317702659
www.konopiste.eu
e-mail: penzionk@eltsen.cz
cena ubytování : 1.700–6.600 Kč
kapacita: 29 lůžek

Penzion Křeček

Vlašimská 247, 256 01 Benešov
tel.: 317 723 553, 603 159 741
e-mail: motosalon@quick.cz
cena za ubytování: 250 Kč
kapacita: 14 lůžek

Penzion Bedrč

Bedrč 14, 256 01 Benešov
tel.: 317 726 305, 728 352 187
e-mail: milako.sro@seznam.cz
www.bedrcpenzion.wz.cz
cena za ubytování: 350 Kč
kapacita: 19 lůžek

Hotel Zimní stadion

Hráského 1913, 256 01 Benešov
tel.: 604 379 488
cena za ubytování: 300,- Kč
kapacita: 50 lůžek

Hotel Pecínov

Pecínov, 256 01 Benešov
tel.: 317 763 111
e-mail: info@hotelpecinov.cz
www.hotelpecinov.cz
cena za ubytování: 1000–4300Kč
kapacita: 100 lůžek

Hotel U Hlaváčků

Dr. Beneše 44, 257 51 Bystřice
tel.: 317 793 227
e-mail: karel.hlavacek@worldonline.cz
cena za ubytování: 400 – 500 Kč
kapacita: 12 lůžek

Penzion U Bejkárny

Hodějovského 408, Benešov
tel.: 723 554 155
www.webpark.cz/penzionubejkarny
e-mail: penzionubejkarny@centrum.cz
cena za ubytování: 350 Kč
kapacita: 10 lůžek

Penzion – naproti Na Bejkárně

Hodějovského 385, Benešov
tel.: 722 619 940
cena za ubytování: 350,- osoba/noc
kapacita: 30 osob

Motel Bystřice

U Splavu 56, 257 51 Bystřice
tel.: 602 304 525
e-mail: info@motelbystrice.cz
www.motelbystrice.cz
cena za ubytování: 290,- Kč
kapacita: 24 lůžek

Penzion U mlýna

Český Šternberk 95, 257 27
tel.: 317 855 103, 604 923 513
<http://web.quick.cz/umlyna>
cena za ubytování: 250 Kč
kapacita: 18 lůžek

Penzion Majka

Jarkovice 40, 256 01 Benešov
tel.: 317 723 430, 602 651 000
www.pension-majka.cz
cena za ubytování: 900 Kč
kapacita: 12 lůžek

UBYTOVNY***Ubytovna Hubert***

Černý les, 256 01 Benešov
tel.: 603827780
cena za ubytování: 120 Kč
kapacita: 25 lůžek

Ubytovna TJ Sokol

Rákosníkova 162, 257 56 Neveklov
tel.: 317 741 180
cena za ubytování: 140 Kč
kapacita: 43 lůžek

Ubytovna u Nábytku Kateřina

Žižkova 1077, 256 01 Benešov
tel.: 317 724 770
cena za ubytování: 100 - 150,- Kč

Baest s.r.o.

Černoletská 930, 256 01 Benešov
tel.: 723222301

UBYTOVÁNÍ V SOUKROMÍ***Ubytování –Hendrych Bohumil***

D. E. Beneše 28, Bystřice
tel.: 317 793 812

Ubytování – Milan Carboch

Dublín 5, 257 56 Neveklov
tel.: 605 422 462, 604 279 858

KEMPY A TÁBOŘIŠTĚ***Kemp Konopiště***

Konopiště, 256 01 Benešov
tel.: 317 729 083, 602 371 229
e-mail: reserve@cckonopiste.cz
www.cckonopiste.cz
cena za ubytování: 90 – 120 Kč
kapacita: 100 míst

Zdroj: www.posazavi.com

Příloha č. 3 – Přehled muzejních expozicí v řešeném území***Muzeum Podblanicka – pobočka Benešov***

Malé náměstí č.p.74, 256 01 Benešov
tel.: 317 723 419
e-mail: muzeum-podblanicka@quick.cz
<http://www.muzeumpodblanicka.cz>
otevřeno: březen – prosinec:
 út – so 9.00 – 12.00, 13.00 – 16.00

Muzeum umění Benešov

Malé náměstí č.p. 74, 256 01 Benešov
tel.: 317 729 113
fax: 317 729 112
e-mail: muzeum.institut@iol.cz
<http://www.muzeum-umeni-benesov.cz>
otevřeno: út – ne 10.00 – 13.00, 14.00 – 17.00

Rodná světnička Svatopluka Čecha

Zámek Ostředek, 257 24 Chocerady
tel. 317 795 430
Otevřeno po telefonické dohodě.

Muzeum motocyklů JAWA

Konopiště 30, 256 01 Benešov
tel.: 737 230 297
e-mail: muzeum@konopiste.eu
<http://www.konopiste.eu>
otevřeno celoročně denně 10.00 – 18.00

Židovský památník v Benešově

Na Karlově 78
256 01 Benešov
Rezervace prohlídek po telefonické dohodě:
paní Milena Veselá - tel. 737 673 442

Muzeum života židovské obce v Divišově

Šternberská 158, 257 26 Divišov
tel. 317 855 224
e-mail: muzeum.divisov@chopos.cz
<http://www.chopos.cz>
Otevřeno po dohodě předem.

Zdroj: www.posazavi.com

Příloha č. 4 – Přehled hradů a zámků v řešeném území

Zámek Konopiště

Konopiště č.p. 1, 256 01 Benešov
tel. 317 721 366, 602 349 068
fax: 317 724 271
e-mail: konopiste@stc.npu.cz
www.zamek-konopiste.cz nebo www.stc.npu.cz
Rezervace prohlídek: tel. 274 008 154-6
fax: 274 008 152
e-mail: rezervace@stc.npu.cz

Zdroj: www.zamek-konopiste.cz

Hrad Český Šternberk

Český Šternberk č.p. 1, 257 27

tel. 317 855 101, 317 855 166

fax: 317 855 118

e-mail: hradcs@iol.cz

<http://www.hradceskysternberk.cz>

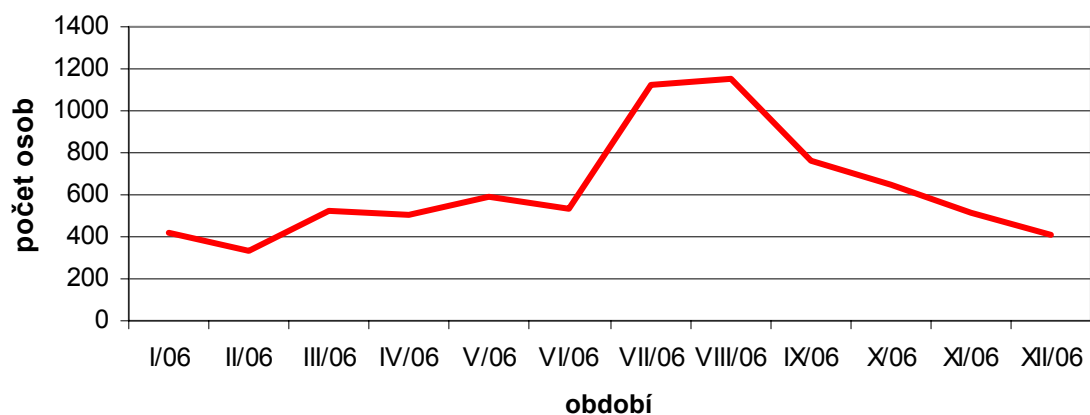
Zdroj: www.hradceskysternberk.cz

Příloha č. 5 - Piktogram turistického informačního centra

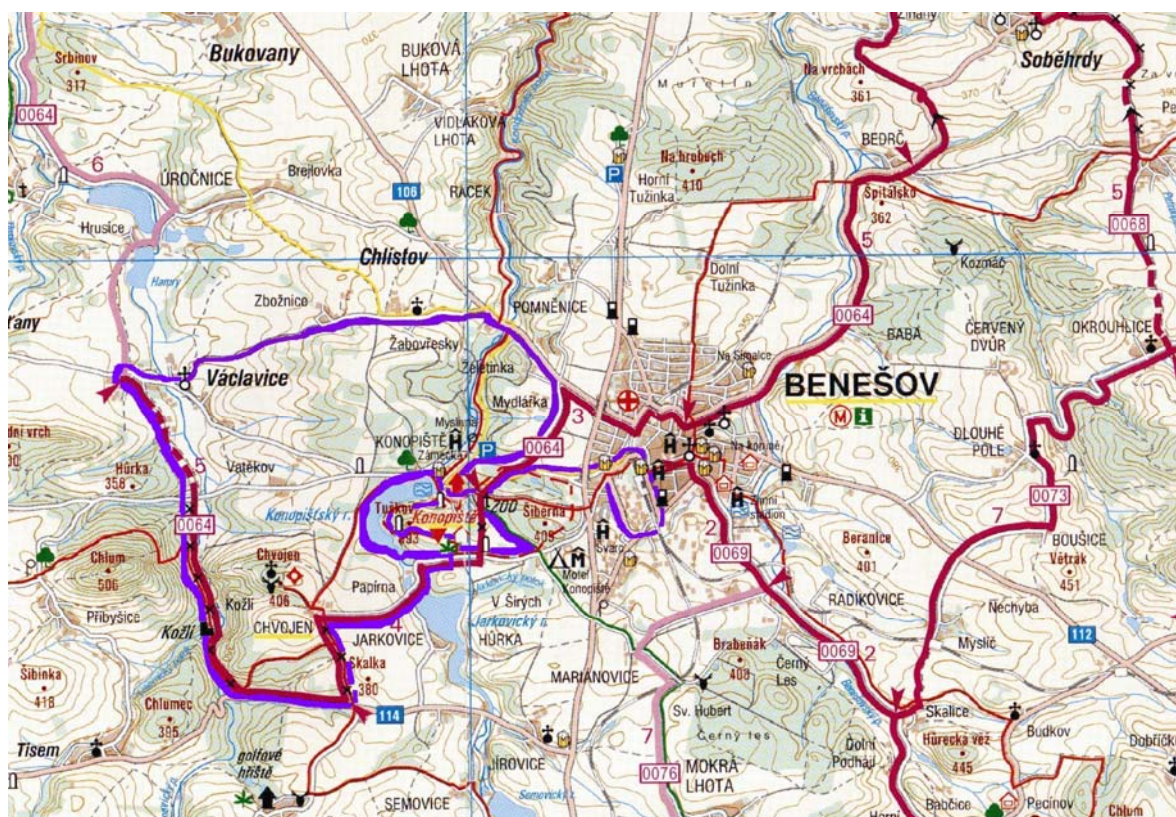
Zdroj: www.posazavi.com

Příloha č. 6 – Návštěvnost TIC Benešov v roce 2006

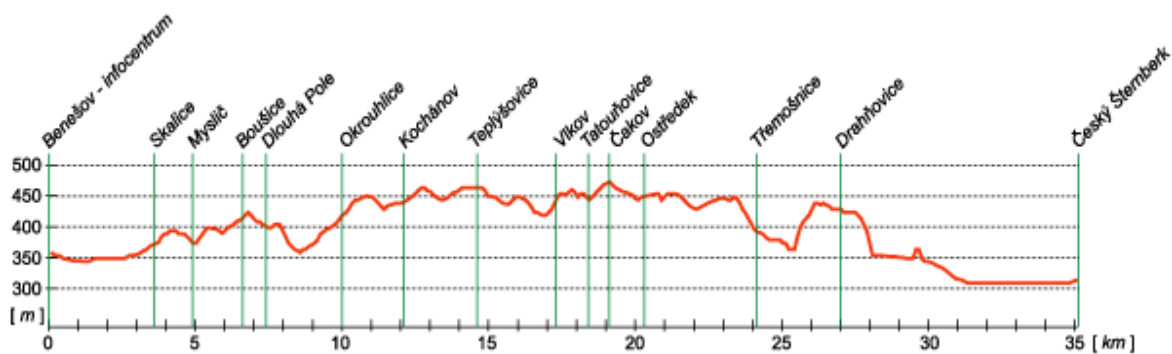
Zdroj: www.posazavi.com

Příloha č. 7 – Mapa navržené cyklotrasy

Zdroj: Cykloturistická mapa – Dolní Posázaví, Benešovsko: Kartografie Praha, 2004

Příloha č. 8 – Cyklotrasa č. 0073 Benešov – Český Šternberk

Zdroj: www.chopos.cz

Vzdálenost	Nadmořská výška	Turistický cíl	Zajímavosti
0	360	Benešov - infocentrum	Piaristická kolej, trosky presbytáře kostela bývalého gotického minoritského kláštera
3,6	374	Skalice	
4,9	375	Myslič	
6,6	415	Boušice	
7,4	403	Dlouhá Pole	
10	417	Okrouhlice	
12,1	440	Kochánov	
14,6	465	Teplýšovice	
17,3	430	Vlkov	
18,4	455	Tatouňovice	
19,1	470	Čakov	
20,3	445	Ostředek	Muzeum Sv. Čecha
24,15	398	Třemošnice	
27	430	Drahňovice	
35,1	315	Český Šternberk	Hrad Český Šternberk

Zdroj: www.chopos.cz

Příloha č. 9 – Vstupné na zámku Konopiště

Výklad	druh vstupného	I. okruh	II. okruh	III. okruh	Muz. sv. Jiří Střelnice Výstava	Skleníky
český	základní	125,-	125,-	200,-	30,-	35,-
	snížené	75,-	75,-	120,-	15,-	20,-
s příplatkem za cizojazyčný výklad	základní	190,-	190,-	300,-	30,-	35,-
	snížené	110,-	110,-	200,-	15,-	20,-
Délka prohlídky (min)		50	55	60-70	Individuální	
Počet osob ve skupině		25 os.	25 os.	8 os.	Omezeno velikostí prostor	
Prohlídka I., II. a III. okruhu jen s průvodcem. Prohlídka Střelnice, Muzea sv. Jiří, Skleníků a Výstavy je bez průvodce.						
O víkendech a svátcích v období červen-září se při minikoncertech zvyšuje vstupné o 5,- Kč						

Zdroj: www.zamek-konopiste.cz

Příloha č. 10 – Otevírací doba zámku Konopiště

měsíce	expoziční	PO	ÚT - PÁ	SO - NE
leden - březen	<i>všechny expoziční</i>	<i>Zavřeno</i>		
duben	<i>I. okruh, II. okruh, III. okruh, Střelnice, Galerie sv. Jiří, Výstava</i>	<i>X</i>	09:00-15:00	09:00-16:00
	<i>výjimka</i>	<i>9.IV.2007: Otevřeno 09:00-16:00 10.IV.2007: Zavřeno</i>		
	<i>Skleníky</i>	<i>Zavřeno</i>		09:00-16:00
květen - srpen	<i>všechny expoziční</i>	<i>X</i>	09:00-17:00	09:00-17:00
září	<i>všechny expoziční</i>	<i>X</i>	09:00-16:00	09:00-17:00
říjen	<i>I. okruh, II. okruh, III. okruh, Střelnice, Galerie sv. Jiří</i>	<i>X</i>	09:00-15:00	09:00-16:00
	<i>Skleníky</i>	<i>Zavřeno</i>		09:00-16:00
	<i>Výstava</i>	<i>Zavřeno</i>		
listopad	<i>I. okruh, II. okruh</i>	<i>X</i>	09:00-15:00 <i>pouze pro objednané skupiny</i>	09:00-15:00
	<i>III. okruh, Střelnice, Galerie sv. Jiří, Skleníky, Výstava</i>	<i>Zavřeno</i>		
prosinec	<i>všechny expoziční</i>	<i>Zavřeno</i>		

X = Zavřeno

Polední přestávka – pokladna, Střelnice, Galerie sv. Jiří 12.00 – 13.00

Zdroj: www.zamek-konopiste.cz

Příloha č. 11 – Vstupné na hradě Český Šternberk

Výklad	druh vstupného	Vstupné
český	dospělí	85,-
	studenti, důchodci	50,-
	děti od 4 do 15-ti let	40,-
cizojazyčný	dospělí	150,-
	děti od 4 do 15-ti let a studenti	95,-
výklad s překladatelem	dospělí	100,-
	děti od 3 do 15-ti let a studenti	70,-
hladomorna	dospělí	5,-
	děti	3,-
Noční prohlídka		250,-
Délka prohlídky (min)		50 min.
Počet osob ve skupině		50

Zdroj: www.hradceskysternberk.cz

Příloha č. 12 – Otevírací doba hradu Český Šternberk

měsíce	PO	ÚT - PÁ	SO - NE
duben - říjen	<i>Zavřeno</i>		09:00-17:00
květen - září	<i>Zavřeno</i>	09.00-17.00	09.00-17.00
červen, červenec, srpen	<i>Zavřeno</i>	09.00-18.00	09.00-18.00
listopad - březen	na objednání, kromě vánočních svátků		

Zdroj: www.hradceskysternberk.cz

Příloha č. 13 - Dotazníkové šetření u návštěvníků TIC

DOTAZNÍK PRO PŘÍMÉ DOTAZOVÁNÍ U TURISTŮ (NÁVŠTĚVNÍKŮ)

1. Využíváte při svých turistických cestách služeb turistických informačních center?

ANO NE*

V případě, že jste označili ne, přejděte, prosím na otázku číslo 3

2. Které služby využíváte nejčastěji (uved'te 3 nejvíce využívané)

3. Které služby v TIC Benešov postrádáte?

4. Jste spokojeni s provozní dobou TIC Benešov?

ANO* NE

V případě, že jste označili ano, přejděte, prosím na otázku číslo 6

5. Jaký je důvod Vaší nespokojenosti?

6. Jedná se o Vaši první návštěvu – pobyt na Benešovsku?

ANO NE*

7. Jakým způsobem jste se dopravil(a) na Benešovsko?

- osobním automobilem
- autobusem/ zájezdovým autobusem
- vlakem
- na kole
- jinak, uveďte.....

8. Cestujete

- sám/sama
- s rodinou
- s přáteli/se známými

9. Můžete uvést hlavní důvod Vaší turistické návštěvy Benešovska?

- poznávání památek
- návštěva přírody
- rekreace, dovolená
- pěší turistika
- cykloturistika
- návštěva přátel/rodiny
- jiné, uveďte.....

10. Které kulturní atrakitivity na Benešovsku jste již navštívil(a) nebo ještě hodláte navštívit v rámci své turistické cesty?

11. Jaká služba cestovního ruchu Vám na Benešovsku chybí?

- aquapark
- přírodní kino
- cyklostezka/cyklotrasa
- služby průvodce
- jiné, uveďte.....

12. Délka pobytu: 1, 2, 3, 4, 5, 6 dnů, 1 týden, 2 týdny

13. Místo trvalého pobytu

☐ Praha	☐ Karlovarský	☐ Moravskoslezský
☐ Středočeský	☐ Ústecký	☐ Zlínský
☐ Jihočeský	☐ Liberecký	☐ Jihomoravský
☐ Vysočina	☐ Královehradecký	☐ Olomoucký
☐ Plzeňský	☐ Pardubický	

14. Jste

- muž
- žena

15. Váš věk je

- do 14 let
- 15 – 29 let
- 30 – 44 let
- 45 – 49 let
- nad 60 let

16. Domníváte se, že během 4 let zopakujete návštěvu města Benešov?

ANO NE